

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din, za 1/2 leta 90 din, za 1/4 leta 45 din, mesečno 15 din; za inozemstvo: 210 din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici 23. — Rokopisov ne vračamo. — Račun pri pošti hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Tel. št. 25-53.

Izhaja vsak ponedeljek, sredo in petek

Ljubljana, petek 22. januarja 1937

Cena posamezni številki din 1.50

Kritika je vzpodbuda k boljšemu

Nekateri nam zamerjajo, da ne prestano opozarjamo na razne napake, afere in nepravilnosti, ki se dogajajo v našem javnem življenju. Ti naši kritiki bi bili vse bolj zadovoljni, če bi vse vprek hvalili vsako naredbo in vsako uredbo, ki izide ter vsak pravilnik, ki je zagledal beli dan. Težko napakajo bi zagrešili, če bi sledili tem svetovalcem. Da ni vsaka naredba in uredba dobra, še manj pa vsak pravilnik, dokazuje že to, da sledi vsaki uredbi v kratkem druga uredba o njenih izprémembah in dopolnitvah, ker bi brez teh sploh ne bila uporabljiva. Mnogo zla smo zato tudi mi odvrnili od ljudi, ko smo pripomogli, da so se ne dovolj preudarjene uredbe zboljšale.

Dobrih stvari pa itak ni treba hvaliti, ker se te hvalijo same. Če bi bili n. pr. novi 500 dinarski bankovci izdelani res lepo, bi se vsak osmešil, kdor bi te bankovce kritiziral. Ker niso lepi, pa zopet ne gre, da bi vsi hvalili njih lepoto, ker bi drugače oni, ki odločajo o zunanji obliki teh bankovcev mislili, da morejo delati kar hočejo, ker jih itak nihče ne kritizira.

V tem pa je baš ona velika moralna sila upravičene in utemeljene kritike, da vodi k odpravi napak in k zbolšanju. Če se oblasti zavedajo, da je njih postopanje vedno pod kontrolo javnosti, potem bodo postopale vse drugače vestno, kakor pa če vedo, da jih nihče ne bo kontroliral ali da jih nihče niti ne sme kritizirati. So sicer tudi takšni izjemni ljudje, ki delajo vedno prav, pa naj jih kdo kontrolira ali ne. Toda žali bog je res tudi to, da so ti izjemni ljudje navadno silno nepriljubljeni baš v časih, ko je kritika nepriljubljena. Ti izjemni ljudje se zavedajo svojega človeškega dostojanstva, zato tudi niso dosti upogljivi, kadar pa je kritika nepriljubljena, pa so dobro zapisani le upogljivi ljudje.

Ni mogoče misliti na to, da bi se napake odpravile kar same. Še manj je mogoče pričakovati, da bi se odpravili nedostaki, ki so nastali le zaradi osebnih koristi tega ali onega funkcionarja. V takšnih primerih je že potrebna sila, da se nedostatek odpravi. In ta sila je pritisk javnosti. Zato je pogoj vsakega zboljšanja zdrava in utemeljena kritika.

Ta pa je nujno potrebna še iz drugega razloga. Zelo naivni so tisti, ki mislijo, da se v širokih vrstah ne izve za to ali ono nerednost. Ravno nasprotno je res! Čim bolj se ta nerednost prikriva, tem večji obseg zadobiva v očeh ljudi, tem bolj jih razburja. Ljudska vest pa je samo ena in ta vest nepravilnosti ne preneša in zato se jim upira, zato zahteva njih odpravo. Če ljudje vidijo, da se nihče ne zmenji za nepravilnost, za katero vedo vsi, ali če opazijo, da se nihče ne zgame, da bi se odpravila krivica, ki jo občutijo, potem se prav lahko zgodi, da narod obupa nad pravico in da zapade v najbolj ekstremne nazore. Nasprotno pa se narodu utrdi vera v pravičnost, če vidi, da se tudi drugi bore proti nepravilnostim in krivicam in vzbuja se v narodu tudi volja do požrtvovalnosti, ki je na vse zadnje glavni podnef za napredek naroda.

Kritika je zato tudi velike moralne vrednosti in v neizmerno korist vsem vladajočim, če se je znajo prav posluževati. Cesar sami nikdar ne morejo zapaziti, to jim vidi vedno pazljivo oko javnosti, česar sami nikdar ne morejo slišati, to sliši vedno budno uho javnosti, oboje pa jim pove kritika.

Posebno v današnjih časih, ko vsi govorimo o krizi zaupanja, je kritika še zlasti potrebna. Kako pa se naj vendar zopet zbudi zaupanje naroda? Morda s hvaljenjem stvari, zaradi katerih je narod postal nezaupljiv?

Prepričani smo, da vodilni može

te ali one stranke hočejo doseči dobre stvari za svoj narod, da se pošeno in požrtvovalno trudijo za napredek celote. Toda zakaj ne povedo z vso odkritosrčnostjo, zakaj njih napori tolikokrat in tolikokrat ostajajo brezuspešni? Zakaj ne stopijo s temi kritičnimi razlagami pred javnost, da ona izve za njih napore in za njih prizadevanja?

Kajti ne samo kritika, tudi vedno zadostno in pravočasno informiranje javnosti je za napredek naroda potrebno. Narodu se mora omogočiti, da dobi vero in da zaupa, ker šele potem se more vzbuditi tudi njegova požrtvovalnost.

Nikogar nočemo napadati, če konstatiramo, da imamo danes premalo kritike in da je javnost preslabo informirana. Ta napaka je pri nas že stara in se je skoraj popolnoma udomačila. Zato tudi razumemo, če zadeva prizadevanje za odpravo te napake na odpor! Toda nič ne pomaga! Kar je napakno, ne more obstati in to mora propasti! Zato je tudi škoda za vsak napak, da se to vzdrži, ker je to le zapravljanje časa in sil!

Kritika vodi k zbolšanju, ki smo ga nujno potrebni! Zato pa naj tudi kritika živi, zato je treba njeno delo izkoristiti!

potem absolutno ni nobenega razloga, da se ta sistem ne bi uvedel tudi v naši državi.

Kot prvi pogoj za uspeh prave decentralizacije je dajanje finančnih možnosti takšnemu državnemu ustroju! Z drugimi besedami se pravi to, da morajo biti posamezne upravne edinice v možnosti, da same razpolagajo z vsemi drugimi dohodki fiska, ki niso potrebni za ono najširšo upravno vrhovno oblast.

Na ta način bi se omogočila plemenita tekma med posameznimi deli države, da bi čim bolj dvignili svoje gospodarstvo in blagostanje svojega prebivalstva ter bi s tem tudi v tem večji meri prispevali v državno in samoupravne blaginje. Treba je že enkrat nehati s sistemom, da bi bili kraji, katerim je sicer v resnici treba dati vsako moralno in materialno pomoč, še ovira za napredek baš onih krajev, ki največ donesajo v državno zajednico in ki so v finančnem pogledu naravnost os vsake finančne operacije države.

Prepričani smo, da nas bo vsak dobronamerni bralec popolnoma razumel, kakor smo prepričani, da ni pametnega razloga, ki bi govoril za nasprotno.

Zato vse naše hrvatsko gospodarstvo, zlasti vse trgovsko, zahteva, da se čim preje začne s takšno državno reformo, in to v interesu same države in blaginje vsega našega naroda, ker brez tega ni za gospodarstvo, še manj pa za trgovino, nobenega pravega življenja.

O finančni samostojnosti ne more biti nobene debate, ker je ta conditio sine qua non!

Zagrebski »Trgovački Vjesnik« z dne 16. januarja piše pod gornjim naslovom:

»Ponovno smo že dokazovali, kako je brezpogojno potrebno, da se reorganizira vsa naša državna uprava v smeri popolne decentralizacije. Navedli smo celo vrsto argumentov, s katerimi smo dokazali, da sedanji upravni centralizem ovira vse naše narodno življenje tako v gospodarskem kot v kulturnem, socialnem in običnem pogledu. Gospodarski človek mora neredko čakati mesece tudi na manj važno rešitev, ker je banovna ali katero drugo oblastvo ne more rešiti brez odobrenja Beograda. Na ta način se je ustvaril neki okorel birokratični aparat tudi pri najvišjih instancah ter pri vseh nižjih, ker se te ne morejo niti premakniti brez predhodnega sklepa višjih instanc. Edina svoboda, ki je ostala vsaj do neke mere od centralizma še nedotaknjena, je judikatura, razen v primerih, ko se sodi po zakonu o zaščiti države.

Čeprav je gospodarska kriza zagrabila tudi našo državo v izdatni meri, ne bi bila vendar nikdar tako močna, če ne bi bilo te upravne okorelosti. Tudi najboljše intencije nižjih oblastev niso mogle dobiti svojega pravega izraza v življenju, ker so imela zvezane roke ter so zato potrebni ukrepi za zboljšanje gospodarskega življenja prišli vedno prepozno, če se ni dogodilo baš ono zlo, ki bi se moralo preprečiti.

Še pred nedavnim časom je izjavil češkoslovaški min. predsednik dr. Hodža v senatnem odboru, da bo začela češkoslovaška vlada decentralizirati upravo. — Sploh uvajajo vse države po težkih izkušnjah, v kolikor so imele po vojni še sistem upravne centralizacije — ki je za časa vojne še mogel nekako obstajati — zdaj v največjem obsegu ne samo upravno dekoncentracijo, temveč tudi decentralizacijo.

V naših hrvatskih krajih je vladal v tem pogledu pred vojno v resnici izvrsten sistem, ki ni bil posebnost neke madjarske ali avstrijske sistematike, temveč je bil narobe od slovenskih strank vsiljen tem tujim gospodujočim elementom. Kajti hoteli ali ne hoteli, če so želeli imeti mir v hiši, so morali dati manjšim oblastvom avtonomijo v določenem postopanju, ki se je tikala najbolj elementarnih osnov življenja. Pozneje je državna uprava tudi sama prišla do

spoznanja, da je baš ta slovenska razdelitev oblasti na višje in nižje avtonomne oblasti najbolj primerena, da zagotovi mir v hiši ter da se vsa država usposobi za aktivnost v vsakem pogledu. Zato so proti germanskemu prodiranju tako Hrvati in Srbi ko tudi sami Madjari branili županije, ker so bile one ne samo najbolj varen trdnjavski zid proti nedovoljenim poseganjem višjih, temveč tudi proti nezadovoljstvu širokih slojev naroda, čigar majhnim potrebam se je moglo takoj v največji meri ustreči.

Upravna decentralizacija je torej od vsega svojega početka slovenskega izvira, ker ima svoje korenine v oblasti vaškega kneza, pa vse dalje do kralja. Romanski narodi pod vplivom krute rimske centralizacije, ki je ustrezala duši tega naroda oziroma potrebam barbarskega imperija, so mogle ohraniti ta centralizem tudi do današnjih dni; toda kljub temu se podira, kakor nas uči najnovjša zgodovina. In če se je skozi stoletja in stoletja izkazala dobroteljnost decentralističnega slovenskega upravnega sistema kot dobra,

Trst za prijateljstvo z Jugoslavijo

Mnenje tržaških trgovcev in industrialcev

Prejeli smo sledečo izjavo odličnega tržaškega trgovca, ki jo zaradi njene pomembnosti tu objavljamo v izčrpnem prevodu. Tržaški gospodarstvenik piše o priliki znane kampanje ital. časnikarja Nordia:

Gospodarstveniki pozdravljamo načelno vsako akcijo naše vlade, ki obeta zboljšanje zunanje-političnih odnošajev. Ne morem vam tajiti, da tarejo naše gospodarske kroge velike skrbi za bodočnost. Abesinska vojna s svojimi posledicami postavlja kljub velikemu uspehu italijanskega orožja italijansko gospodarstvo pred nepričakovano velike in resne naloge. Ze svetovna vojna 1914—1918 je pokazala presenečenim državnikom nepričakovano dejstvo, da je vojna z gospodarskega vidika — in tega pač ne smemo pozabiti, da so gospodarski vidiki odločilni za vsako moderno državo — zapustila le premaganje in da je izkoriščanje zmage že gospodarsko zelo problematično. Ta izkušnja z vojno se ponavlja zdaj v Italiji po njeni zmagi nad Abesinijo. Čeprav ta pohod ni trajal dolgo in so po sedanjih pojnih bile tamkajšnje čete nezatne, moramo vendar označiti gospodarske posledice te vojne za Italijo kot znatne. Ne glede na finančne žrtve za abesinsko vojno — pravice, izvedbe in stroški okupacije — ki jih je zahtevala in še vedno zahteva, tako da se bodo v državnih financah še dolgo poznali njeni sledovi, moramo omeniti, da so vojne potrebe zasekale v gospodarski in socialni strukturi

dežele takšne spremembe, ki vzbujajo poznavalcem tega stanja obilo skrbi.

Industrijska konjunktura le dozdevna

Naravna posledica vojne z Abesinijo je bila usmeritev pomembnega dela italijanskega gospodarstva samo na opremo vojske. S tem je bil prekinjen proces delne že dosežene ustalitve. Posebno italijanska industrija se je bila prej že prilagodila mirovnim potrebam dežele in tržiščem ter inozemskim tržiščem, ko so potrebe vojaštva nakrat ustvarile abnormalno situacijo. Nastala je dozdevna konjunktura, ki ni odklonila od naravnega in intenzivnega delovanja le važen del industrije, temveč povzročila tudi neugodne sestavne spremembe. Velike vojne dobave so ponekod dvignile kapaciteto, ki je za zdaj zbog dogodkov v zapadnem Sredozemskem morju in zaradi velike oboroževalne mrzlice deloma še zaposlena, ne ustreza pa potrebam mirovnega stanja. S tem se je ustvarila v italijanski industriji situacija, ki se mora v kratkem izraziti z vso silo v gospodarskem življenju.

Skrbi z demobiliziranci

Istočasno je nastala še druga okolnost, ki grozi Italiji z resnimi socialnimi težavami. Med abesinskim pohodom je pozvala vlada pod orožje skoraj en milijon mož nad normalnim številom stalne vojske. Ta velika množica mladih

delovnih sil je bila produkciji odvezeta in je prešla v drž. oskrbo. Demobilizacija delovne armade postavlja Italiji zdaj veliko, resno vprašanje. Če bo država hotela imeti zdrave socialne razmere, mora to množico spet uvrstiti na delo ali pa odseliti — najnaravnejše seveda v kolonije. Žal pa se ne da tajiti, da so ti izgledi zelo majhni. Gospodarstvo se je že prilagodilo novemu položaju na trgu, tako da mu demobilizirani delavci niso nič več potrebni, ko se celo hkratu kaže upad dozdevne konjunktura, kažoč bolj na nove redukcije. Možnosti zopetne zaposlitve so torej skope in računati moramo s tem, da se bo armada 800.000 brezposelnih izpred vojne še za nekaj sto tisočev povečala, kar zlasti pri sedanjem stanju državnih financ pomeni že neznošno obremenitev. Država pa bo pač prisiljena za to poskrbeti.

Da bi se mogle te delovne množice odseliti v kolonije, zlasti v Abesinijo, zaslej ne moremo niti misliti. Ni še gotovo, ali bo Abesinija sploh upoštevana za množestveno naseljevanje belcev. Strokovnjaki to zanikavajo za večji del črne Afrike. Belci bodo začasnno le redka vladajoča plast, ne pa kmetje in delavci v večjem številu, skupinsko. To je vsem državam, ki upravljajo te kolonije, že davno znano. Razen tega bo potrebna za to naselitev daljša doba in pa ogromne denarne žrtve, kakršnih Italija, precej oslABLJENA po vojnem pohodu, nekaj časa ne zmore. Socialne nevarnosti brez-

poselne vojske so torej po demobilizaciji nujne dnevne skrbi, ki ne dovoljujejo nič odloga.

Povečana zun. trgovina — edini izhod

Edini zhod je za italijansko gospodarstvo trenutno okrepitev notranjega trga z istočasno takojšnjo pozitivno zunanje trgovine, ki mora gospodarstvu razen za izrabo njegove kapacitete pomagati tudi za priskrbo nedostajajočih surovin. O okrepitvi notranjega tržišča tako dolgo ne more biti govora, dokler bo trajala nesorazmerna fiskalna obremenitev. Glede pozitivne zunanje trgovine pa moramo žal ugotoviti, da so sankcije zapustile za italijansko gospodarstvo težke posledice. Ne le da naša zunanja trgovina ne more svojih zvez obnoviti tam, kjer so jih sankcije pretrgale, temveč se vedno razločneje vidi, da je italijanska zunanja trgovina izgubila skoraj vsa svoja inozemska tržišča. Njeno odsotnost v mesecu trajajoči sankcijski dobi so še celo zavezniški konkurenti izrabili za izrinjenje Italije z njenih zunanjih trgovinskih pozicij. Tudi sicer ne moremo prikrivati, da ital. gospodarski krogi zaskrbljeno opazujejo gospodarski razvoj tako imenovanih sankcijskih držav, zlasti tistih, s katerimi je Italija gojila živahne trgovinske odnose in od katerih je prejela potrebno surovine. Pred absinsko vojno nam je bila že popolnoma uspešna kompenzacijska dobava teh surovin. Zaradi sankcij so si morale omenjene države priskrbiti druge odjemalce. Ne smemo si predstavljati kakor da se jim to ni posrečilo, tako da italijanski trg važnemu delu prejšnjih uvoznikov niti ni več neobhodno potreben. Ker Italija nima potrebnih deviz, se pojavlja za italijansko gospodarstvo vprašanje, kje vzeti potrebne surovine in kako poskrbeti za nedostajajoči delež prehrane.

Prepričan sem, da bo Italija končno premagala sedanje gospodarske težkoče in v bodočnosti tudi uredila svoje zapleteno finančno stanje, le da bo za to potrebovala daljšo dobo mirnega, nemotenega, na najširšem mednarodnem sodelovanju zgrajenega razvoja. Zato italijanski gospodarski krogi kar najiskrenejše pozdravljajo vsako iniciativo svoje vlade za stvorenje prijateljskih odnosov s katero koli državo, ne v zadnji vrsti z Jugoslavijo, ki je bila tako za naš izvoz kakor za naš uvoz vedno ena naših najboljših strank.

Italijanski gospodarski ljudje za obnovitev trgovinskih zvez z Jugoslavijo

Gospodarski krogi Trsta pozdravljajo iniciativo svoje vlade glede Jugoslavije še iz posebnih vzrokov z živimi simpatijami. Sankcije so Trst zlasti močno zadele, morda huje ko ostala važnejša italijanska gospodarska središča. Trst je bil do nastopa sankcij ne le naraven dostop do morja za severozapadni del Jugoslavije, marveč je znal dotlej s pomočjo svojih odličnih čezmorskih zvez in s pomočjo desetletja dolgega napornega ter načrtnega organizacijskega dela njegovih gospodarskih krogov ohraniti pomen kot glavno skladišče zelo važnih čezmorskih predmetov za ves Balkan. Trst pričakuje, da mu novi odnosi z Jugoslavijo vrnejo njegove važne, toda zbog sankcij skoraj docela pretrgane trgovinske zveze.

Ta želja je tem bolj upravičena zdaj, ko je po najnovejši organizaciji vsega italijanskega pomorskega prometa Trst znatno zastavljen za drugimi italijanskimi pristanišči. Kakor vam je morda že znano, je moral Trst večino svojih dosedanjih čezmorskih prog oddati drugim pristaniščem in je v nadomestilo dobil le proge na

Občni zbor Združenja trgovcev za ljubljansko okolico

Podeželski trgovci za kmetijske zbornice — Prvi uspeh v boju proti krošnjarstvu dosežen — Pomembna govora predsednika Jelačina in g. Škrbca

V četrtek je bil v Trg. domu občni zbor okoliškega združenja. Občni zbor je pokazal popolno solidarnost trgovcev ter lepo harmonično delovanje združenja. Podčrtati je besede, ki jih je govoril predsednik Logar o potrebi sodelovanja trgovca s kmetom, ker je pač za napredek našega gospodarstva odločilne važnosti, da vsi gospodarski stanovi delujejo složno.

Posebej pa moramo omeniti tudi poziv zborničnega predsednika Jelačina, da se morajo trgovci zavedati svojih socialnih dolžnosti do trg. pomočnikov ter zato odobravati njih zahtevo, da bodo tudi oni zavarovani pri Pokojniškem zavodu. Moramo biti dalekovidni ter pravočasno ukreniti vse, da prevelika socialna nasprotja ne privedejo do pretežkih stresljev. Vsak moderen človek mora te besede predsednika Jelačina samo podpisati.

Z velikim odobravanjem so sprejeli zborovalci tudi poročilo predsednika lesne sekcije, gosp. Škrbca, o stanju na lesnem trgu. V resnici ni danes druge rešitve za našo lesno trgovino, kakor da Narodna banka, ki razpolaga z denarjem izvoznikov, tudi poskrbi, da pridejo izvozniki do svojega denarja ali pa naj se kliringi in vse devizne omejitve odpravijo, da bodo trgovci sami skrbeli, da dobe za svoje blago tudi dogovorjena plačila. Današnje stanje pa je nevzdržno.

poročilo predsednika Logaria

Gospodarska stiska, ki tudi ni prizanesla ljubljanski okolici, je povzročila, da je začelo premoženje podeželskega trgovca močno nazadovati. Posebno so škodovale razne zaščitne uredbe, pa tudi zakon o kmetijski zaščiti. V zadnjem času se je od odločujočih činiteljev storilo vse, da se popravijo nekatere škodljive posledice zakona o kmetijski zaščiti in upamo, da se bo tudi v tem vprašanju še marsikaj popravilo.

V času zadnje krize se je marsikatero trdno trgovsko, pa tudi kmetijsko podjetje v svojih temeljih zamajalo. Konkurzi, razprodaje, poravnave, eksekucije so imele bogato žetev. Moramo ugotoviti, da se mali trgovci zaradi bremen, ki jim jih nalagajo avtonomne in državne oblasti, bore že za svoj obstanek.

Pomanjkanje gotovine je na deželi še vedno občutno. Ljudje nimajo denarja niti za najbolj potrebne stvari. Zato se ne moremo dovolj naučiti, če dobivajo davčne uprave stroga navodila, naj bodo pri bodoči odmeri pridobnine in poslovnega davka še bolj rigorozne. Ali je to sploh mogoče?

Mi podeželski trgovci se najbolj zavedamo dejstva, kaj pomeni za nas kmetijski stan. Dokler je kmet

onkraj Sueškega prekopa, katerih pomen je za tržaško trgovino dejansko še vprašanje bodočnosti. Tržaški gospodarski krogi pa morajo seveda misliti tudi na sedanjost in morajo obračati vso svojo pažnjo na najbližje možnosti, katere so v tem trenutku v določenem smislu skoraj imperativ njihovega obstoja. Zato pozdravljajo tržaški gospodarski krogi iskreno novo smer italijanske zun. politike nasproti Jugoslaviji, pozdravljajo gospodarski dvig svoje sosedje, pri katerem žele lojalno sodelovati kakor doslej, in so prepričani, da bo njihova vlada znala pravilno zastopati dobro pojmovane in upravičene interese gospodarstva.

Občni zbor je otvoril predsednik Jernej Logar, konstatiral sklepčnost, imenoval za zapisnikarja tajnika Šmuca, za overovatelja pa gg. Šporna in Habiča.

Nato je pozdravil vse navzočne, zlasti pa predsednika slovenskega gospodarskega parlamenta Ivana Jelačina, ki naj že uvodoma sprejme naše prisrčne čestitke k ponovni izvolitvi za predsednika Zbornice.

Ravno tako iskreno je pozdravil tudi tajnika Zbornice dr. Ivana Plessa, ki se je ob vsaki priliki izkazal kot zvest prijatelj trgovcev in našega malega človeka.

Še posebej pozdravlja tudi podpredsednika Zveze trg. združenj Franja Škrbca, ki je istočasno tudi predsednik lesnega odseka v Dravski banovini. Vsi tu navzočni trgovci z lesom mi morate pritrditi, da ste našli v tovarišu Škrbcu iskrenega prijatelja in dobrega voditelja, ki je vedno in povsod zastavil ves svoj vpliv ne samo v Ljubljani, temveč tudi v prestolnici v interesu izboljšanja položaja lesne trgovine.

Končno dovolite, da pozdravim v naši sredi tudi zastopnike časopisja. Upam, da nam svojo naklonjenost ohranijo tudi v bodoče.

Nato se je spominjal v toplih besedah umrlega člana nadzornega odbora Joška Šušteršiča, veletržca in bivšega župana v Medvodah. Ko so zborovalci počastili spomin zvestega tov. Šušteršiča, je sledilo

trdno stal, nismo tarnali, ker poleg našega stanu je bil zadovoljen tudi rokodelc, gostilničar in vsi ostali obrtniški stanovi. Z nazadovanjem kmetijskega stanu propadala tudi trgovina in obrt. Prav je zapisal »Trgovski list« v svoji novoletni številki, da je treba za kmeta storiti mnogo več, kakor se je doslej storilo. Treba je odpraviti vse ostale birokratske odredbe, ki ubijajo vsako dobro zamisel malega človeka. Kmetu je treba pomagati s pametnimi in praktičnimi odredbami, ne pa s kopicjo raznih predpisov, uredb in naredb, ustvarjenih na centralistični podlagi. Upamo, da bodo bodoče kmetijske zbornice to stvar uredile v blagor in napredek tega stanu.

Znova poudarjam: Mali podeželski trgovci smo tesno povezani z usodo našega kmeta, zato smo v skrbe za njegov gospodarski razvoj.

»Trgovski list« je pravilno omenil v novoletni številki nujno potrebo, da se več stori za povzdigo kmetijskega stanu, ki je poleg naše hrabre vojske naša glavna sila. Tudi v bodoče bomo toplo pozdravili akcijo za povzdigo kmetijskega stanu.

Ljubljanska okolica mora temu vprašanju še posebej posvečati veliko pozornost, ker je kmetijstvo tesno povezano z lesno trgovino. Dokler je cvetela v ljubljanski okolici lesna trgovina, ni bilo slišati na naših zborovanjih, da nam gre slabo. Priznam, da je nastopilo trenutno izboljšanje. Vladni činitelji imajo najboljšo voljo, da z novimi trgovinskimi pogodbami ožive lesno gospodarstvo. Treba je predvsem, da lesni izdelki dobijo zopet pravo vrednost in konec bo mrtvila, ki vlada danes na deželi.

Če se ozremo na druge razmere, izven našega delokroga, ki jih pa le ne moremo prezreti, moramo ugotoviti, da je bilo preteklo leto eno najtežjih v življenju Evrope. Zato je prav danes najnuj-

nejša potreba, da strnemo svoje vrste in gledamo na delo naših državljanov z zaupanjem v bodočnost.

Pozdravljamo korak vlade, ki ga je storila za pomirjenje z brati Bolgari. Gotovo je, da ima ta sporazum ne samo globoke politične posledice, temveč tudi gospodarske.

Nato je predsednik Logar prešel na gospodarske razmere v ljubljanski okolici ter med drugim dejal: Ne moremo in ne smemo odrekati priznanje odločujočim faktorjem, da skušajo izboljšati sedanje obstoječe razmere. Marsikje vidimo tudi v resnici mnogo storjenega dela. Tako n. pr. v ljubljanski okolici lepo urejene in popravljene banovinske ter občinske ceste. Zlasti naj omenim cesto na Polhov gradec. Da ta cesta danes ustreza prometnim zahtevam, je pač zasluga člana naše uprave g. Alojzija Ambrožiča iz Dobrove. Nas to veseli, da tudi naš človek pomaga in ustvarja ter koristi ne samo svojemu stanu, temveč tudi splošnosti. Čestitam mu k njegovemu uspehu. Tu se vidi, kako važno je, če trgovec sodeluje v občinskih in drugih zastopih, ker le tako bomo dosegli, da se bodo želje trgovskega stanu tudi upoštevale.

Druga važna pridobitev za ljubljansko okolico je tlakovanje ceste iz Št. Vida proti Kranju.

Nad 100 milijonov je naša banovina porabila za izboljšanje prometnih razmer in javnih del. Prepričan sem, da bi jih še več, če bi bil že enkrat odpravljen centralizem, proti kateremu se že vsi mnogo let borimo. Ne motim se, če trdim, da se rešitvi tega vpra-

zbornični predsednik Iv. Jelačin

Zahvaljuje se za pozdrave ter pozdravlja občni zbor v imenu Zbornice. Sicer ni število zborovalcev veliko, a je zato tu zbran kader zvestih in vedno zvestih pristavev stanovske zavednosti, katerih zasluga je tudi, da okoliško združenje tako lepo napreduje.

Kakor je že dejal v svojem zadnjem govoru v zbornici, se borimo že 18 let za obstoj svojega gospodarstva. Od vsega početka se stvari niso razvijale tako, kakor bi želeli in vseh teh 18 let se je napravilo toliko napak, da ne moremo in ne moremo priti na zeleno vejo. In ne smemo upati, da se bo stanje zboljšalo, dokler ne bodo naše notranje razmere urejene. Ko pa vse te nedostatke grajam, pa moramo odločno zavrniti vsak poskus, da bi se ta naša graja tolmačila kot napad na našo skupno celoto. Jugoslavija, ki smo jo mi hoteli, je že davno tako trdno dejstvo, da ni o njej sploh nobene debate.

Ko opozarjamo na vse gospodarstvo ubijajoče nedostatke, je naša želja samo to, da bi tisti, ki vodijo državo, že enkrat spoznali, da vzbujajo s svojim pretiranim centralizmom samo nezadovoljstvo in škodo! Saj nimamo nič proti Beogradu, toda Beograd nam naj da to, kar potrebujemo za svoj obstoj!

šanja bližamo. Borba je sicer težka, toda zaupajmo onim, ki na to delajo, da centralizem odpravijo.

Tretja važna pridobitev za ljubljansko okolico bo razširjenje avtomatske telefonske centrale v Št. Vidu, ki jo je objubil sedanji poštni minister.

Prizadevanje in delo uprave v današnjih časih, ko vse tarna, ni baš lahko. Bodite pa uverjeni dragi tovariši, da uveljavljamo naše zahteve povsod in vsikdar. Mi bi vam radi podali razveseljivo in stoodstotno poročilo o uspehih, kar pa je v danih okoliščinah nemogoče. Treba pomisliti, da ni samo trgovski stan, ki stavlja svoje zahteve, temveč da je nešteto drugih stanov, ki ravnotako želijo, da se ugodni njihovim zahtevam.

Za »Trgovski list«

Dovolite mi proti koncu še par besedi o našem glasilu »Trgovski list«. To je naše lastno glasilo, glasnik naših teženj, pritožb in želj. Edini list, ki je na vseh straneh posvečen samo našim stanovskim zahtevam in potrebam. Zato prosim in apeliram na vse, da podpirate lastno glasilo. Vsaj na tedensko številko bodite stalni naročniki, stane le 1 din, to je letno 50 din. Pri tej priliki izrekam uredniku »Trgovskega lista« toplo zahvalo za njegov vesten trud in prizadevanje in res stvarno ter strokovno uredniško delo, ki v današnjih časih ni prav lahko.

Končam svoje poročilo s ponovno zahvalo vsem, ki so nam pomagali in svetovali pri delu in želim, da bi vam prihodnje leto podal še boljše poročilo. (Odobranje.)

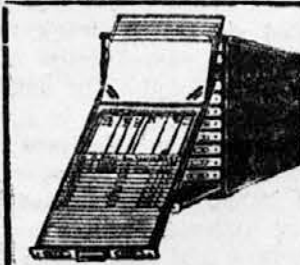
Toplo pozdravljen od vseh zborovalcev je nato povzel besedo

Pa tudi iz zunanje-političnih razlogov moramo vztrajati na odpravi vseh teh nedostatkov. Predvčerajšnjim je imel v angleškem parlamentu zun. minister Eden pomemben govor, v katerem je sijajno preciziral pomen demokracije. Kakor je izjavilo francosko časopisje, tako moramo ponoviti tudi mi, da ne moremo storiti nič drugega ko njegove besede v celoti podpisati.

Saj je res, da je Mussolini storil za svojo državo veliko, vendar pa smer njegove politike vedno zadeva v življenjske interese drugih. In čeprav moramo tudi Hitlerju priznati dobro voljo, da koristi svojemu narodu, nas mora vedno nemirni duh današnje Nemčije le vznemirjati. Moramo poslati pozorni, če si upajo v Nemčiji reči, da si bodo kratkomalo vzeli Ukrajino, ki je vendar čisto slovanska zemlja. Tudi iz vseh teh vzrokov bi bilo dobro, da se pretirani centralizem Beograda odpravi!

Če opozarjamo na nedostatke, zaradi katerih trpimo, nam res ni treba očitati, da lamentiramo. Nobena lamentacija ni to, če moramo konstatirati, da 800 slovenskih hranilnic ne deluje več, da je 700 milijonov kmetijskih hipotek prišlo pod upravo Priv. agr. banke.

Tudi mi smo hvaležni gospo-

»SOFRA« - KARTOTEKE

predstavljajo višjo preglednost in priročnost: Pribratile Vam bodo mnogo časa in denarja. Pišite po prospekt! Zahtevajte našega potnika, da Vam jih pokaže.

»Sofra« - T. Soklič, Maribor, Aleksandrova cesta št. 43

dom, ki so dosegli v Beogradu posojilo za mestni hranilnici v Ljubljani in Mariboru. Toda pri tem moramo vendarle ponoviti svojo staro zahtevo, da se vrna Sloveniji njen pupilarni denar. 80 milijonov tega denarja je šlo v najtežjih časih v Beograd in ta denar se nam naj da nazaj, pa ne bomo potrebovali posojil. In prepričan sem, da se tudi naši zastopniki v Beogradu pošteno trudijo, da bi to dosegli, toda proti centralizmu so brez moči. Zato zahtevamo še nadalje decentralizacijo. Laž je, da bi z njo hoteli v državi postaviti kitajske zidove, ker nikdar ni nihče mislil na to. **Hočemo le enakopravnost, pravico in red!**

Nato je govoril predsednik Jelačin o socialnih vprašanjih ter zlasti podčrtal, da morajo tudi trgovci podpirati zahtevo trg. pomočnikov, da se tudi na nje razširi pokojninsko zavarovanje. Saj je res, da pomeni to zavarovanje novo breme, toda samo s socialnim delom je mogoče zavreti komunizem. Moramo biti dalekovidni in se zavedati, da se bomo obvarovali pred hujšimi pretresljaji le, če bomo delali socialno!

Čitajte pa tudi naš »Trgovski list«, ki neustrašno zagovarja naše interese, ki je v zadnjem času

Frano Škrbec

Pozdravlja občni zbor v imenu Zveze trgovskih združenj. Če govori v imenu Zveze, pa mora tudi dostaviti, da ste Zveza — vi. Kakšno moč boste dali Zvezi, takšno bo tudi imela. Vendar pa moram tudi poudariti, da nam je Zveza potrebna. Slovenci smo majhen narod in zato moramo organizirati vse svoje sile, da dosežemo to, kar potrebujemo. Zato mora biti tudi naš stan organiziran. Če se kdaj pojavijo med nami tudi katera nesoglasja, potem skušajmo ta nesoglasja ublažiti, ne pa jih še razširjati.

Vsak naš človek, ki živi v današnji težki krizi, je v nevarnosti, da ga zadene katastrofa. Mnogo vaših nekdanjih tovarišev ni moglo priti danes sem na občni zbor, ker so med tem že izgubili legitimacijo trgovca. Če pa je propadel tudi naš človek, potem je propadel tudi naš denar in tudi na to ne pozabimo!

Lesna trgovina še vedno v težki stiski

Slovenski gozd je vedno dajal našim ljudem zasluzka. Sedaj ga ne daje več. Vemo, da je treba včasih tudi nekaj žrtvovati! Toda tudi to vemo, da nam dajejo dolžnosti, ki jih zvesto izpolnjujemo, tudi neke pravice.

Danes govore, da je lesna konjunktura na pohodu. Toda povedati treba, da je bil les, ki se danes naklada, že dolgo na skladišču in da je bil kupljen za višjo ceno, kakor pa se danes prodaja. A kje je še izguba na obrestih?

Naglašja se, koliko lesa gre sedaj v Nemčijo. Toda tudi tu ni resnica tako lepa. Ko se je prodajal feš v septembru, smo kalkulirali silno nizko. Toda nakrat je bil tečaj marke še nižji. Nič ni pomagala vsa kalkulacija, marka je padla od 14'20 na 12'50 do 12'70 din. Nekateri so izkoristili, ko je bilo dosti mark na trgu in pritiskali na njen tečaj. Ti so res zaslužili, za te je bila v resnici konjunktura, toda ne za lesno trgovino.

Vse prošnje na Narodno banko, da nam pomaga, ker ne moremo 7 let neprestano izgubljati, so bile zaman.

V Italijo gre le še par vagonov lesa. Za tisto blago, ki smo ga prodajali po tečaju 3'50 do 4'10, dobivamo danes le še 2'50—2'70 din za liro. Ali smo korda mi krivi teh velikih izgub? Ko gre les čez mejo, ni trgovce več njegov gospodar in potem odloča le še Narodna banka. Ona pa nam ne po-

sicer večkrat pobeljen, kar pa ni nič huđega. Kdor ne čita redno našega glasila, ta izgubi zvezo z našim stremljenjem, ta se tudi ne zna več prav braniti. Res je, čim večje podjetje ima kdo, tem manj ima časa za čitanje listov. Toda najti je treba ta čas, ker moramo biti pravilno informirani. Tudi to je treba poudariti, da je kritika potrebna, kajti kjer ni kritike, tam tudi ni napredka!

Bom prvi, ki bom zadovoljno priznal vsak napredek, ki bo dosežen. Kakor me veseli, da je bilo po zaslugi našega tovariša Ambrožiča doseženo izboljšanje ceste na Polhov gradec, tako bom vesel, če bom slišal, da so se popravile tudi ceste na Vič, Ježico itd. Še posebno pa, kadar bo gotova železniška zveza na Sušak, ki jo zahtevamo že 18 let! Milijone in milijone smo že darovali tujcem, ker se nismo zgradili te železnice.

Nujno je, da se vsi udeležujete dela v svojem združenju, da vidite in slišite, kako se razvijajo naša prizadevanja, da z občinim zanimanjem raste moč naših organizacij. V tem znaku želim vam vsem mnogo uspehov pri vašem delu. (Živahno odobravanje.)

Zatem je dobil besedo zastopnik Zveze trg. združenj in predsednik lesnega odseka

maga iz položaja, v katerega nisimo zašli po svoji volji.

Ce je res, da se je položaj zboljšal, zakaj pa še danes stoji 20 do 40 odst. vseh lesnih obratov? Naše žage stojе ali pa

prehajajo v tuje roke!

Vedno več lesnih podjetij prehaja v tuje roke! Tako je moral zopet te dni v neki veliki dolini na Štajerskem ponuditi slovenski lesni podjetnik svoje podjetje tujcu v nakup, ker ni mogel nikjer dobiti kapitala za obratovanje. Tu je podjetje bo s tem brez konkurence, pritisknilo bo cene in kmet bo še manj dobil za svoj les. Lesna kriza tako ne uničuje le slovenskega trgovca, temveč tudi slovenskega kmeta. Postala je splošno zlo.

Mogli bi dosti lesa prodati v Anglijo. Toda povsod manjka obratnega kapitala, ker lesna trgovina nima več kredita.

Francija nam bo pri pogajanjih dovolila iste ugodnosti, kakor jih Avstrija že uživa leta in leta. Hvaležni bomo, če se to doseže.

Španski trg pa je zaenkrat čisto odpadel.

ADVOKAT
DR. KIMOVEC IVAN
PREJ V KRANJU
JE ODPRL PISARNO
v Ljubljani, Wolfova ul. 10
Telefon 39-18

Položaj je danes takšen, da je samo ena izbira za rešitev. Ali se odpravijo kliringi in vse devizne omejitve ter uvede svobodna trgovina, ali pa naj tisti, ki disponira z denarjem izvoznikov tudi financira njih posle. Tako, kakor pa je danes, ne gre več. Izvoznik nima s svojim denarjem nobenega opravka več, ker disponirajo z njim drugi. Ti pa ne vodijo računa o tem, kako pride izvoznik do svojega denarja. Ni zato druge rešitve kakor: ali svobodna trgovina, ali pa naj tisti, ki razpolaga z denarjem izvoznika, skrbi tudi za njegov kredit.

Končno je omenil predsednik lesnega odseka, da mora v splošnem reči glede lesne trgovine, da ni danes stanje slabše ko predlani. (Tudi poročilo g. Škrbca je bilo sprejeto z velikim odobravanjem.)

Sledilo je poročilo tajnika združenja, g. Šmuca, o stanju trgovine v ljubljanski okolici in o delu združenja. Izvleček iz njegovega

poročila objavimo prihodnjč. Tudi njegovo poročilo je bilo sprejeto z glasnim odobravanjem.

Občni zbor je prešel nato na naslednje točke dnevnega reda.

Blagajniško poročilo je podal g. Ivan Rant iz Dev. Mar. v Polju. Poročilo izkazuje din 92.267— dohodkov in prav toliko izdatkov, premoženje združenja pa znaša 43.583 din.

Na predlog nadzorstva je bila upravi združenja soglasno izrečena razrešnica s pohvalo.

Soglasno je bil nato sprejet tudi proračun in določena nova doklada, ki znaša za trgovine z mešanim blagom din 50'—, za branjarije pa din 30'—.

Mesto umrlega g. Šušteršiča je bil nato izvoljen v nadzorstvo g. Ivan Gavroža iz Dev. Mar. v Polju. Za namestnike pa so bili izvo-

ljeni v nadzorstvo gg.: Davorin Šetine z Vrhnike, Franjo Kirn iz Preserij in Janko Cirman iz Mednega.

Tajnik Šmuc je nato še opozoril vse trgovce s sadjem, naj javijo, da prodajajo v Ljubljani sadje samo na trgu, ker bi bili drugače v nevarnosti, da bodo dvakrat obdani.

Končno je apeliral predsednik Logar na vse, da se naroče na »Trgovski list«, da plačajo staro naročnino in da se tudi prijavijo kot člani k novi zadruzi, ki izdaja »Trgovski list«. Vsak naj pripomore, da bo naše stanovsko glasilo čim bolj popolno in s tem tudi čim uspešneje branilo interese slovenskega gospodarstva.

Nato je predsednik Logar zaključil občni zbor, ki je potekel v najlepši slogi in harmoniji.

Za odpravo telefonske mizerije v Mariboru

Dva predloga člana banovinskega turističnega sveta v Ljubljani Ferda Pinterja, predsednika Združenja trgovcev v Mariboru

I.

V našem obmejnem Mariboru vlada že leta in leta velika telefonska mizerija, ker ni mogoče dobiti nikakih novih telefonskih vpeljav. Sedanji telefonski kabli so namreč tako izrabljeni, da bi vsako razširjenje telefonskega omrežja zahtevalo polaganje novih, česar pa nikakor ne moremo doseči.

Pomisliti je treba, da je sedanja telefonska mreža preračunana za predvojni Maribor, ki je imel za več ko 10.000 prebivalcev manj, kakor jih ima danes. A tudi za takrat še zelo skromne razmere, saj je bilo o tujskoprometnem pomenu našega mesta še zelo malo opaziti. Nagli tempo gospodarskega razvoja današnjega Maribora pa nujno zahteva vse moderne pripomočke, v prvi vrsti seveda razvoju primerno telefonsko omrežje, za kar pa je pogoj povečanje telefonskih kablov.

Kot mi je znano, je bil tozadeven proračun v iznosu 500.000 din na odločilnem mestu že davno predložen, njegova rešitev pa je še danes na mrtvi točki, ker je na vse ponovne vloge sledil vedno isti odgovor, da »nema budžetske možnosti«. Mnenja pa sem, da to ne bi bila nikaka investicija v pravem pomenu besede, ki bi obremenila za stalno državni proračun, temveč samo nekako posojilo, ki bi se v par letih amortiziralo, a naprava sama bi nosila potem stalen letni dobiček.

Ce računamo samo 100 novih naročnikov (bilo bi jih faktično mnogo več), bi znašala povprečna naročnina od vsakega naročnika letno ca. din 1000'—, to je skupno din 100.000'—. Pri razširjenju telefonskega omrežja bi se povečalo tudi število medkrajevnih telefonskih pogovorov, kar bi pomenilo po sodbi strokovnjakov letni prirastek dohodkov za dinar-

Wevimax izdelki
so najboljši domači izdelki, zato jih zahtevajte v vsaki papirnici in knjigarni

jev 140.000'—; napeljavje same bi pa vrgle, če računamo za vsako napeljavo pristojbino le din 900'—, skupno din 90.000'—.

Ker torej kakor kažejo zanesljive številke — izpopolnitev te važne prometne institucije ne zahteva nikakih faktičnih obremenitev države blagajne, je pa na drugi strani neobhodno potrebna, ker je današnje stanje v telefonskem omrežju velika ovira za dvig gospodarstva mesta Maribora, nujno predlagam, da napravi banovinski turistični svet vse korake, da se

ta nedostatek čim prej ukine ter se omogoči počajitev telefonskega kabla v mestu Mariboru in s tem razširjenje telefonskega omrežja.

Maribor brez direktne telefonske zveze z Zagrebom

Čudno se sliši, a je resnica, da Maribor nima nobene direktne telefonske zveze z Zagrebom, ki je nekako gospodarski centrum naše države, in seveda je tudi nima z našo prestolnico — z Beogradom. Imamo namreč le en omibus-vod, na katerega so pa priključeni tudi Celje, Zidani most, Sevnica in Brežice. Drugi vod pa je samo indirektni, ker je prav za prav zveza Zagreba s Prago ter je kot tak Mariboru le redko na razpolago. Razumljivo je torej, da je i na eni kot tudi na drugi prog le težko dobiti telefonsko zvezo z Zagrebom, Beograd nam je pa skoro nedosegljiv. Po ure in ure čakajo stranke, preden dobe zvezo, zgodi se pa tudi prav čisto, da se morajo črtati pogovori, ker zveze niti na enem niti na drugem vodu ni dobiti. Odveč bi bilo pojasnjevati, kaj pomeni ta težek nedostatek za naš naglo gospodarsko razvijajoči se Maribor, ki postaja tudi vedno važnejše tujskoprometno izhodišče, kamor gravitira ne samo bližnja njegova okolica, ampak tudi gospodarsko in turistično važna Dravska dolina, nadalje Mežiška dolina, Dravsko polje, Slovenske gorice in Prekmurje.

Da se ta toliko neprijetna pomankljivost odpravi, bi bila potrebna ena enkratna investicija v višini din 900.000'— (če je pa tehnični material mogoče že na razpolago, pa seveda primerno manj). Preje sem že omenil, da je treba čisto pogovore črtati, ker ni zveze, in sicer se lahko računa v časih sezije, bodisi izvozne ali letovišarske, da se mora mesečno črtati samo v Mariboru do 300 pogovorov, da Celja, Zidanega mosta, Sevnice in Brežice sploh ne računam. Lahko je izračunati po teh podatkih, za koliko bi se pristojbine za medkrajevne pogovore letno zvišale, če bi dobil Maribor direktno, torej novo zvezo z Zagrebom. Mirno lahko trdim, da bi se zgoraj naznačena investicija v par letih amortizirala, a gospodarstvu in tujskemu prometu bi bilo mnogo pomagano.

S tem sem v zadostni mери dokazal nujno potrebo direktne telefonske zveze Maribora z Zagrebom, zato predlagam, da se banovinski turistični svet z vsó energijo zavzame za to stvar ter omogoči uvedbo direktne telefonske linije med Mariborom in Zagrebom.

Širite »Trgovski list«!

Politične vesti

Sebi razpuščenih bolgarskih opozicijskih strank se dogovarjajo o skupni abstinenca pri prihodnjih bolgarskih občinskih volitvah.

Angleški minister za kolonije MacDonald je izjavil v angleškem parlamentu, da se je z De Valero razgovarjal le o ureditvi gospodarskih odnosov med Irsko in Anglijo, ne pa tudi o ustavnih in političnih vprašanjih. Glavni namen razgovorov je bil, da se sedanji trgovski provizorij izpremeni v definitivno trgovinsko pogodbo.

Na prvi letošnji seji angleškega parlamenta je imel zunanji minister Edena velik govor o zunanji politiki. Dejal je, da Anglija ne bo dovolila odhajanja pristojoljcev v Španijo, ker hoče biti absolutno nevtralna. Novo oboroževalno tekmovalje je velika nevarnost za mir v Evropi. To oboroževanje sili Anglijo, da se tudi ona bolj oboroži. Edini izhod je v gospodarskem sodelovanju narodov. Anglija nikdar ne bo pristala na to, da bi morala Evropa izbirati med desničarsko ali levičarsko diktaturo.

Nato je govoril Eden o demokraciji ter dejal, da je demokracija še vedno edino sredstvo proti komunizmu. Glavno vprašanje Evrope je vloga Nemčije. Nemški narod dviga previsoko plemo in nacionalizem. Nemčija mora sama odločevati o svoji usodi, a se mora na drugi strani tudi zavedati svoje odgovornosti pred Evropo. Če se odloči za sodelovanje z Evropo, potem bodo vsi v Angliji te odločitve veselili. Ni zadosti, če se samo govori o miru, temveč se mora povsod tudi uveljaviti dobra volja za mir in zavrniti vsak nacionalistični ekskluzivizem. Končno je poudaril Edena, da je treba delati na to, da se bodo vsi mednarodni spori reševali po Zvezi narodov. Edenov govor je bil sprejet z velikim odobravanjem.

Debata o Edenovem govoru v angl. parlamentu je dokazala, da ves angleški narod z vso odločnostjo odobrava Edenovo demokratsko politiko. Zastopniki levičarske opozicije so očitali vladi samo to, da premalo energično nastopa proti vmešavanju Italije in Nemčije v španske zadeve. Vsi so zahtevali, da se prizna madridska vlada in da se ji dovoli nakup orožja, ker ima kot edina legalna vlada Španije tudi to pravico. Samo z odločnim nastopom se more pospešiti konec španske državljanske vojne.

Angleški listi odobravajo Edenov govor ter obenem odgovarjajo italijanskim listom. Ni res, da bi bil v smislu italijansko-angleškega sporazuma status quo v Španiji razbit, če bi dobila Španija sovjetsko vlado. Kakšna bo vlada Španije, je čisto vseeno, ker gre le za to, da se ohrani nedotakljivost in suverenost Španije.

Francoski listi so takoj reagirali na Edenov govor ter izjavljajo, da ga podpisujejo v celoti in v podrobnostih. Razočarani pa so nemški listi, ki pišejo, da se Nemčiji pošiljajo vedno isti nauki. Nekateri listi tudi pravijo, da se Anglija sicer ne sme vmešavati v španske zadeve, da pa čisto pozablja, da se v nje vmešava Rusija.

Zelo so razočarani italijanski listi, ki vidijo v Edenovem govoru gladko odklonitev vseh predlogov, ki jih prinaša v London po Göring-Mussolinijevem sestanku sir Drummond.

Tajništvo Zveze narodov je povabilo Nemčijo, da imenuje svoje delegate za prihodnje zasedanje Zveze narodov, ker se bo na tem zasedanju razpravljalo o razdelitvi surovin. Nemška vlada ni na to povabilo odgovorila.

V Zenevi se je začelo 96. zasedanje Zveze narodov. Največje zanimanje vlada za razgovore vodilnih državnikov, zlasti zunanjih ministrov Francije, Anglije, Rusije in Poljske. Na podlagi teh razgovorov se bo šele položaj razčistil. Na dnevnem redu zasedanja je 24 točk, med njimi tudi vprašanje jamstev za ohranitev sedanje ustave v Gdanskem, francosko-turški spor zaradi Aleksandreter ter špansko vprašanje.

Predsednik Roosevelt je bil slovesno zaprišežen kot novi predsednik Združenih držav Sev. Amerike. Ob tej priliki je izdal spomenico, v kateri naglašja, da hoče odstraniti nerazmerje med bogastvom in revščino. Kar je socialno krivično, mora pasti. Ameriška demokracija mora biti zgrajena na temeljih socialne pravčnosti.

Francova ofenziva proti Malagi je bila pri Marabelli ustavljena s protinapadom republikanskih čet. Tudi pri Madridu so dosegle republikanske čete znatne uspehe in se potrjuje vest, da so osvojile strategično važni grič Cerro de los Angeles.

Vlada generala Franca se bo baje preselila iz Burgosa v Seviljo.

II. plenarna seja

predsedništva Zveze trg. združenj Dravske banovine bo v petek, dne 29. januarja 1937 ob 10. uri dop. v mali dvorani Narodnega doma v Celju.

Dnevni red:

1. Poročilo prvega podpredsednika.
2. Zvezin proračun.
3. Slučajnosti.

Zveza trgovskih združenj Dravske banovine v Ljubljani
Podpredsednik: Ferdo Pinter s. r.
Tajnik: Milko Gornik s. r.

Denarstvo

Dobiček Narodne banke je večji samo zaradi manjših odpisov

Na seji upravnega odbora Narodne banke dne 15. januarja je bil sprejet zaključni račun banke za l. 1936., ki je zanimiv zlasti zaradi tega, ker izkazuje banka kljub manjšim dohodkom in večjim izdatkom vendarle večji čisti dobiček. Bruto dobiček se je zmanjšal (vse številke navajamo v milijonih din) za 6,6 na 122,4. Dohodek od obresti za menišana posojila je padel za 8,7 na 73,9. (Torej bi bilo vendarle v interesu banke, da bi nudila posojila po bolj ugodnih pogojih.) Obresti od lombardnih posojil so se znižale za 1,4 na 15,4. Dohodek od zalog v tujini, in sicer za 0,4 na 1,2. Povečal se je dohodek od vrednostnih papirjev od 1,2 na 4,5. Prav tako je narasel dohodek od plačanih dvomljiivih terjatev, in sicer za 2,7 na 8,8, dohodek od plačanih obresti in stroškov od dvomljiivih terjatev pa za 2,8.

Izdatki Narodne banke so narasli za 4,4 na 56, amortizacije pa so se zmanjšale za 1,5 na 8,5. Odpis dvomljiivih terjatev pa se je zmanjšal za 16,9 na 16,8 in zato se je povečal tudi čisti dobiček za 4,7 na 41 milijonov din. Od čistega dobička se poveča dodelitev rezervnemu fondu za 0,4 na 2,05, dotacija državi za 4,6 na 14,7 in delež delničarjev za 2,4 na 24,3 milijona din.

Plačilo pravnih stroškov za kmetijske dolgove

Izdano je bilo avtentično tolmačenje odst. 2. čl. 4. uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov. Tolmačenje se glasi: »Dolžnik ni dolžan nadoknaditi upniku stroške postopanja po izvršilnem zakonu, konkurznem zakonu ter zakonu o prisilni poravnavi izven stečaja, ki so nastali zaradi kmetijskih dolgov v času od 20. aprila 1932 do 25. septembra 1936, prav tako tudi ne pravnih stroškov zaradi takšnih dolgov, nastalih v tem času razen v dveh naslednjih primerih: 1. dolžnik mora poravnati upniku pravomočno prisojene sodne stroške za tožbo o obstoju, višini ali značaju kmetijskega dolga, ki so nastali v času od 20. aprila 1932 do 25. septembra 1936. Znesek teh stroškov se priračuna glavnici. Če kmet s svojim postopanjem ni dal povoda za tožbo ali če je takoj pri prvem naroku priznal upnikovo zahtevo, potem ni dolžan upniku povrniti stroške iz tega procesa. 2. Dolžnik mora upniku povrniti tudi izdatke za takse, za izvršene proteste in registracije kmetijskih menic, ki so nastali v času od 20. aprila 1932 do uveljavljenja »pravilnika za izvrševanje uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov.« Znesek teh izdatkov se prišteje h glavnici. Na zahtevo stranke razsoja o tem v nepravdnem postopku okrajno sodišče vendar pa pri tem veljajo določila zadnjih dveh stavkov čl. 54 omenjene uredbe.

Produkcija zlata v Sovjetski Rusiji narastla
Sovjetska vlada sicer že več let ne objavlja rezultatov produkcije

zlate industrije, vendar navajajo sovjetski listi od časa do časa sedanje stanje zlata produkcije v primeri s predvojnimi. Tako se more na podlagi teh podatkov ugotoviti ruska produkcija zlata, ki je znašala v tonah:

1930	43—44	1933	84—88
1931	50—56	1934	121—127
1932	59—61	1935	150—160

Pred kratkim pa je izšlo poročilo uprave ruske platinске in zlata industrije Glavzoloto, ki ugotavlja, da so ti obrati do 20. decem-

bra pr. l. izvršili za leto 1936. določeni letni produkcijski načrt. — Proizvodnja se je po tem poročilu lani zvišala za 26 odstotkov, kar bi dalo 190—200 ton zlata.

Ker nekateri državni uradi niso hoteli sprejemati državnih blagajniških 4 do 5% bonov za kavčijo in ker bi se na ta način otežkočilo plasiranje teh bonov v javnosti, je finančni minister opozoril vsa oblastva na čl. 6. uredbe o izdajanju blagajniških bonov, po katerem morejo ti boni služiti kot kavčija in jamstvo po polni nominalni

vrednosti pri vseh državnih in samoupravnih blagajnah.

Bolgarsko finančno ministrstvo sporoča, da se mu je posrečilo doseči s tujimi upniki sporazum, da bo treba Bolgarski plačati za obresti v l. 1937. in 1938. le 372 milijonov namesto 1.114 milijonov levov, kolikor bi morala plačati, če ne bi prišlo do tega sporazuma.

Francija bo najela v Angliji novo posojilo v višini 50 milijonov funtov.

Turčija je začela zamenjati stare bankovce, na katerih je bilo besedilo napisano v arabščini, z novimi, ki so tiskani v latinici. Novi bankovci so po 50 in 100 turških lir.

ba stalno oglaševati. Tudi ne za-dostuje, če trdimo, da je zdravi-lišče tudi pozimi otvorjeno. Take pripovedke nikogar ne ganejo. Individualno je treba pričeti vabiti in v vsakem oglasu posebej ob-delati po eno samo bolezen. Pri tem je treba malo paziti na čas, ki so z njim v zvezi različne bo-lezni: Na primer putika, revmatizem. Priznam, da se taka reklama ne stresa iz rokava, toda dobra je in uspešna.

Reklama naj bo res reklama

Dajte jo v roke strokovnjaku. Ne hranite pri nji. Upravitelj, ki se izogiblje izdatkom za dobro reklamo, je podoben človeku, ki hrani denar v nogavicah. Iz dneva v dan ga prešteva in se naslaja ob njegovem evenku, pri tem pa ne pomisli, da mu hranilnica denar varno shrani in mu navrže vsako leto še obresti. Reklama je motor, ki poganja vse gospodarstvo, skrbi za produkcijo in za prodajo, prinaša blagostanje vsakomur, kdor jo pravilno uporablja. Iz reklame same ni težko spoznati, kaj je šef dotičnega podjetja!

Reklamne edicije naj bi bile kratke in po možnosti čim bolj opremljene s slikami. Saj nikdo ne utegne v obilici lastnih poslov in težav veliko čitati! Zlasti ne oni, ki se odpravljajo na pot. Nestrpen je in nič ga bolj ne draži, kakor preveč tiska, v katerem se ne more na mah spoznati. Ne glede na nekako bolezensko razpoloženje onega, ki trenutno hoče ven v svet, tudi v splošnem ima poletna reklama manj uspeha kot pa ona, ki jo napravimo v drugih letnih časih. Reklamna statistika trdi, da imajo poletni oglasi 25% manj uspehov kot drugoletni. Tudi ne dajmo iz rok naenkrat preveč reklamnega čtiva. Odrastli smo kakor otroci. Ko so presiti, zavre-žejo vsako jed, pa če je še tako dobra. Vedno novo in interesantno, pa v primerni porečiji, to naj nas vodi!

(Konec prihodnjič.)

Še o našem tujskem prometu

Hibe in pomanjkljivosti naše tajske propagande

II.

Izmed dosedanjih naših posameznih oglasov v tujini so bili pač najlepši oni od Jugoslov. prometnega urada v Curihi. Bili so sicer mali, toda grafično izredno dobro opremljeni s prav kratkim besedilom, ki je bilo povsem zadovoljivo. Naštel sem precej različnih oglasov. Bil sem jih vesel. Zal mi je, da ne morem pokazati v sliki, kako presenetljivo prikupno so bili izdelani. Ti oglasi tudi niso bili nameršeni med splošnimi tujskoprometnimi, temveč so imeli čisto svoj prostor, skoro vedno istega, kar ima svojo posebno reklamno vrednost. Pri tem pripominjam, da je samo po sebi umljivo, da oglasov, ki sporočajo kako posebnost, ne moremo vnesti v kolektivno obliko, ki se naj po-kaže le tu pa tam po že naprej določenem načrtu, ki pa mora biti kljub vsemu gibljiv tudi še po naročilu.

Članki o našem tujskem prometu

in o letoviščih ter zdraviliščih so kaj zanimivi. Lansko leto sem že dne 21. januarja opazil članek z napisom: »Ugodni znaki za letošnje tujskoprometno sezono«. Nadaljevalo se je s samimi pohvalami vse leto, pri čemer se nismo prav nič zavedali, da s takim pi-sanjem zmanjšujemo delavnost posameznikov, ki pričakujejo z ozirom na vedno poudarjani optimizem, da bo vse dobro prišlo samo od sebe.

Naši zdraviliščni in letoviščni članki imajo le redko kaj reklamnega na sebi, dasi bi morali biti vsi v propagandističnem duhu pisani. Večkrat so prepozost po naviljanje tega, kar smo že čisto slišali, naštevaje suhih dejstev,

MED. UNIV.

dr. Vladimir Milavec

specialist za kožne in spolne bolezni ter kozmetiko

naznanja, da je pričel s privatno prakso.

Ordinira od 1—3

ALEKSANDROVA C. 16. pritličje
Diatermija Ločni čakalnici

poročila o koncertih itd. Po večini je vse pušto in tudi prazno, nič onega ni v njih, kar bi človek od njih pričakoval. Kdor hoče napisati res dober propagandni članek, se mora vtopiti v dušo onega, ki želi menjati kraj. Vsak odmora potrebnj človek ima svoje prikrite želje, ki jih sicer ne pove, pač pa jih takoj združi z onim zdraviliščem, ki se jim zna približati. Kdor zna prijati človeka pri njegovih željah, ga lahko vodi po vsem svetu. Učimo se pisati zdraviliške reklamne članke od Svi-carjev, Nemecev, pa tudi od Avstrijcev, kjer je boj za vsakega gosta vse večji kot pa pri nas, kjer

* Zaradi poročila o zasedanju banovinskega turističnega sveta smo morali nadaljevanje od reklamnega strokovnjaka napisanega članka »Še o našem tujskem prometu« odložiti za danes.

nam časopisi že januarja obljubljajo cela mravljišča z denarjem obteženih tujcev. V inozemstvu celo ilustrirajo take članke. Prikazujejo nam človeka, kakšen je bil, ko je prišel (ob palici, ves ovel) in kakšen je, ko zapušča kraj zdravljenja (vesel, vriskajoč, vrteč klobuk nad svojo glavo).

Kako silno važna je slika pri vsaki reklamni, sem že lansko leto govoril v enem izmed člankov. Pri zdraviliški in letoviški reklamni pa bi sploh ne smela manjkati. Slika namreč ne izpušči človeka, ki čita, tako dolgo iz svojih rok, dokler ne pride do njenega opisa. Čim pa se to zgodi, že se pojavi v nadaljevanju nova slika, ki prav tako uspešno opravi svoje delo kot prva.

»Der Morgen« poroča dne 2. junija lanskega leta: »Kujiga o državljanskem pravu se bo ilustrirala.« Kako si stvaritelj take slike zamišlja, prinaša list vzorec k paragrafu, ki pravi, da duševno bolni ne more skleniti zakona pravnoveljavno; posebno karakterističen dogodek iz življenja. Če bi naši gospodje, ki sede v turističnem svetu, malo časa posvetili čitanju tujih tujskoprometnih in zdraviliških člankov, bi se pri nas marsikaj spremenilo, na dobro seveda. Lista »Neue Züricher Zeitung« in »Münchener Neueste Nachrichten« prinašata marsikatero zanimivost s polja zdraviliške reklame, da ne omenjam še drugih listov. Zlasti opozarjam na izvršno reklamo zdravilišča Sennrüti v Švici. Nekatera zdravilišča izdajajo tudi svoje časopise, v katerih je polno vab za goste. Časih s tako sirensko zapeljivimi in mehki-mi besedami govore, da kar za-valovi po človeku, da čitatelj kar vzljubi dotični kraj. Kje smo še mi od tega!

Reklamnim strokovnjakom treba dati besedo

Čevljar naj dela čevlje, krojač obleke in tudi vseznalci naj ostanejo pri svojih poklicih. Če bi se to zgodilo, bi iz našega časopisja izginilo marsikaj, kar nam daje napačne pojme o tem in o onem. Ne pisali bi se tudi odstavki: »Vsakoletni pregled zdraviliških gostov nas potrjuje v misli, da je slatiško zdravilišče od Slovencev preveč pozabljeno, da bi bilo odveč slovenski javnosti kaj več povedati o Rogaski Slatini.« Tako torej. Gora naj gre k profetu! Kdor ne zna najti poti do svojih odjemalcev, je zapisan poginu. Slovenci naj prihajajo v R. Sl., to je sicer prav, vsako leto naj bi jih šlo tja več, toda stvar R. Sl. je, da se ona zmeti zanje. V vsem lanskem letu nisem opazil v slovenskih časopisih niti enega zdraviliškega oglasa za to zdravilišče. In če je tako, čemu pa se potem člankar čudi, da ni Slovencev tja? V takem poročanju vidim neko prezirljivost napram našim ljudem, na drugi strani pa pomanjkanje znanja o načinu in nujnosti reklame sploh. Dokler ne bo zdravilišče vabilo Slovencev k sebi, jih bo vsako leto manj. Tako nič reklama.

Prav v enaki meri me je razveselil članek, čegar odlomek slove: »Poznavajoč ogromne vrednosti tajskega prometa za naše narodno gospodarstvo, moramo izreči polno priznanje vsem našim tujskoprometnim činiteljem, ki so, boreč se z največjimi težkočami, s požrtvovalnim in sistematskim organizacijskim in propagandnim delovanjem dosegli tako lepe uspehe.« Za svojo osebo lahko odkrito povem, da sem o vsem tem zelo malo videl.

Čudim se, čemu ne prične nobeno zdravilišče z resno propagando

za zimski obisk zdravilišč.

Bolezni so pozimi mnogo hujše kot poleti. S pravilno zasnovano reklamo bi se dalo mrtvilo, ki vlada v zimskih mesecih v naših zdraviliščih, močno poživiti. Morda bi bil prvo leto dohodek manjši kot pa bi veljala propaganda, toda drugo leto in pred vsem poznejša leta bi z vso gotovostjo prinesla koristi. Pred dvema letoma je sicer izšlo dvoje ali troje oglasov za zimsko zdravljenje, pozneje pa je vse potihnilo. Seve s par oglasov se ne da privabiti dovoljno številno gostov; v ta namen je pač tre-

Gospodarske vesti iz Bolgarske

»Državni glasnik« objavlja zakon o ureditvi notranje trgovine. Za otvoritev trgovine je potrebno po tem zakonu dovoljenje občine. To velja tako za trdke posameznikov, ko tudi za zadrage in družbe. Industrijska podjetja, obrtniške delavnice, zadrage proizvoznikov, ki prodajajo samo lastne proizvode, lekarnе, drogerije, prodajnice industrij, ki prodajajo samo svojim delavcem in nameščencem ter zadrage, ki prodajajo samo svojim članom, ne potrebujejo nobenih posebnih dovoljenj. Izdano dovoljenje upravičuje samo za trgovino z blagom, za katero je bilo izdano dovoljenje. Ne velja pa to za obrate v krajih izpod 5000 prebivalcev ter v predmestjih. Vse trgovine se morajo v roku treh mesecev vpisati ali v občinski ali v trgovinski register.

V južni Bolgarski so začeli delati poskuse za pridobivanje pekmeza iz grozdja. Za poskušnjo je bilo izdelano 1000 kg pekmeza. Za vsak kg pekmeza je bilo potrebnih 6 kil grozdja. Pekmez je bilo poslan v tujino, kjer je dobro ustregel. Prodajna cena za kg pekmeza iz grozdja je 30 levov.

Največja hladilnica je bila pred

barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo
tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72.

kratkim zgrajena v Sofiji ter je tudi že začela obratovati. Njena površina znaša 2200 m² ter je največja hladilnica na Balkanu. Ima tri kompresorje po 170.000 kg. Poleg oddelka za meso ima posebne oddelke za jajca, sir, maslo in za konzerve. Sedaj se gradi še poseben oddelek za ribe. Hladilnica bo služila v prvi vrsti izvozu, uporabljati pa se bo mogla tudi za notranjo trgovino.

Bolgarski izvozni višek pšenice znaša letos 136.000 ton.

Gospodarsko ministrstvo je prepovedalo ustanavljanje novih podjetij za izdelovanje gradbenega materiala iz iglastega drevja, ker je ta industrija na Bolgarskem že dovolj razvita.

Ruska trgovinska bilanca v letu 1936.

Ruska trgovinska bilanca je dosegla v 11 mesecih l. 1936 2 milijardi 456.125.000 rubljev proti 2 milijardama 392.531.000 v istem času v l. 1935. Na izvoz odpade 1.238.876.000, na uvoz pa 1 milijarda 217.249.000 rubljev.

Ruski zunanje-trgovinski odnosi s posameznimi državami so bili naslednji:

	Uvoz	Izvoz
	v milijonih r	
Anglija	3209	1876
Nemčija	1140	2701
USA	1230	1981
Belgija	993	435
Iran	582	733
Holandija	504	647
Francija	753	386
Japonska	261	584
Češkoslovaška	47	401
Turčija	160	153

»Ta-Ta« posluje dalje

Poročali smo že, da je trgovinsko ministrstvo potrdilo prepoved uprave mesta Beograda o nadaljnjem poslovanju veleblagovnice »Ta-Ta« v Beogradu. Proti tej prepovedi pa se je družba »Ta-Ta« pritožila na državni svet, ki bo kot najvišji forum izrekel dokončno sodbo o prepovedi. Do razsodbe državnega sveta je tudi odložena izvršitev prepovedi uprave mesta Beograda in trgovina družbe »Ta-Ta« v Beogradu posluje nadalje.

Generalna direkcija železnic zahteva podatke o nedostatkih na železnicah

Da bi se čim bolj izkoristile izkušnje pri lanskem izvozu kmetijskih proizvodov, se je obrnila generalna direkcija državnih železnic na nekatere zbornice, da ji pošljejo podatke o nedostatkih, ki so se pojavili:

1. glede pravočasne dostave vagonov za nakladanje na postajah, skladiščih in industrijskih tirih,
 2. glede nedostatkov v konstrukciji vagonov in
 3. glede nedostatkov in neugod pri transportu vagonov pošilk.
- Na podlagi podatkov, ki jih bo prejela generalna direkcija od zbornic, bo uravnavala svoje ukrepe s ciljem, da se v prihodnji sezoni vsi ti nedostaki po možnosti odpravijo. Pozdravljamo ukrep generalne direkcije ter upamo, da se bo tudi energično izvedel.

Tega ne bi smelo biti!

Zadnji »Jugoslovenski Lloyd« objavlja med svojimi kratkimi vestmi iz Jugoslavije naslednjo notico:

»Zagrebski smučarji so to nedeljo zopet naselili na lažnive vesti iz raznih slovenskih krajev o dobrem snegu.«

Niso še niti objavljeni vsi referati s prve seje banovinskega turističnega sveta — in že so mogoče takšne vesti. Menda ni treba še posebej dopovedovati, da so takšne lažnive vesti vse prej ko priporočilo za naše kraje.

Zato pričakujemo, da bodo pristojne oblasti vso stvar preiskale in da bodo potem ev. krivci »lažnivih vestik« poklicani na odgovornost.

Ali se gremo tujski promet, ali pa se ne gremo! Če pa se žrtvujejo za tujski promet tako velike vsote iz javnih sredstev, potem treba tudi gledati na to, da se z neresničnimi vestmi ne odbija tujev.

Pričakujemo sporočila, kako se je reagiralo na vest zagrebskega lista!

Dr. Darko Černež
je otvoril
advokatsko pisarno
v Ljubljani
Tavčarjeva ulica 5

Zadrugam, ki izvažajo živino

Iz »Glasnika«, ki ga izdaja Zavod za unapredjivanje spoljne trgovine v Beogradu, posnemamo in zabeležujemo razveseljivo dejstvo, da se je končno tudi našim zadrugam posrečilo dobiti nekaj kontingentov za izvoz živih prešičev. Bilo je precej truda, da se je moglo dokazati odločujočim gospodom v Beogradu, da imamo tudi v Sloveniji prešiče, ki ustrezajo zahtevam tujih trgov. Tako je predpretekli teden izvozila zadruga Kmetijska družba 45 in Gospodarska zveza 45 živih prešičev na Dunaj, v Nemčijo pa pretekli teden Kmetijska družba, Gospodarska zveza

in »Ekonom« vsaka po 60, torej skupaj 270 prešičev. Člani teh združenj so tega izvoza gotovo še bolj veseli kot zadruga same, ker jim je bila s tem dana prilika, da so svoje prešiče dobro vnovčili.

Ker pa nas zopet vznemirjajo vesti, ki hočejo dokazati, da teh 270 ritcev ni bilo slovenskega izvora, bi bilo vsekakor priporočljivo, da te zadruga, bodisi po časopisih ali na kakršen koli drug način verodostojno objavijo, v katerem okolišču Slovenije in od katerih njihovih članov so te prešiče prevzele ali nakupile — nakladalnic postaje so postranskega pomena. S tem bi bila ovržena razna sumničjenja, češ, da kupujejo naše

zadruga živino in prešiče za izvoz tudi izven Slovenije.

Končno vendar!

Valutni in bančni oddelek fin. ministrstva je na zahtevo poštne-ga ministrstva odredil, da carinarnice ne smejo vračati v tujino poštnih paketov brez originalne fakture, če bi moral prejemnik po prejšnjem odloku predložiti originalno fakture. Te pakete morajo v carinarnici zadržati, dokler o tem ne obvesti poštna uprava pošiljatelja. Poštne uprave pa se morajo ravnati po poštnih določbah in obvestiti o uspehu svojega postopka carinarnice. Če je v pošilj-

ki blago, ki se hitro pokvari, mora izročiti carinarnica blago naslovljencu takoj, toda pod pogojem, da ji naknadno predloži originalno fakture. Če carinarnica v določenem roku te fakture ne bi prejela, mora o tem obvestiti bančni in devizni oddelek fin. ministrstva. Končno se opozarjajo carinarnice, da v primerih, kjer gre očitno za darilo, kakor za staro obleko, ki jo dobivajo siromašni ljudje v pasivnih krajeh od svojih izseljencev in ko se fakture naravno sploh ne izdajajo, izročajo te pošiljke naslovljencem tudi brez fakture.

Mnenja smo, da ne bi škodovalo, če bi bilo to navodilo še malo bolj jasno in odločno.

Člen 19. obrtnega zakona naj se izpremeni

Trgovec sme biti samo tisti, ki se je za trgovsko stroko usposobil

Se en glas z dežele: V »Trgovskem listu« št. 3 z dne 8. januarja piše tovariš z dežele med drugim naslednje:

»Legalno trgovino uničujejo tri zla, in sicer: šušmarstvo, krošnjarstvo in privilegiji...«

Pozabljeno je v članku še eno zlo in to je, da se še danes, ko je toliko izučena trgovskega naraščaja, podeljujejo trgovinska obrtna dovoljenja, in celo trgovine z mešanim blagom vsakemu krojaču, čevljarju, sedlarju in gostilničarskim sinovom brez vprašanja, ali je za ta posel sposoben in brez zahteve po učnem zrelostnem izpričevalu.

Pokojna Avstrija je za nas Jugoslovane pokopana. Kako to, da niso pokopani tudi njeni zakoni, ki dovoljujejo krivična trgovska obrtna dovoljenja?

V mojem najbližjem okolišču v razdalji 1 ure pešpoti imamo pet takih trgovin. Dva sta dobila trgovino in gostilniški obrt, eden kot šušmarski mizar (našteti trije v pokojni Avstriji), eden kot zidarški mojster in eden kot krojač.

Ali ni to žalostno za naš trgovski stan? Kaj bomo po par letih z našim pridnim in izučnim naraščajem? Čemu tratijo naši vajenci in vajenke čas, ako vemo, da imajo isto pravico neizučeni čev-

ljarji, gostilničarji, mizarji in drugi obrtniki do našega obrta? — Vprašajmo kako obrtno zadrugo, če bi nam kot izučnim trgovcem podelila v katero koli njih stroko spadajočo obrt? Vsak načelnik nas bo odslovil s pripombo, da se neizučeni in nezadostno kvalificiranim ljudem obrt ne podeljuje.

Dovolite, da podam samo dva primera, kako slabo kalkulirajo taki neizučeni tovariši.

Opozoril sem tovariša, mojega konkurenta, da prodaja kolomaz (tehta iz soda na drobno) proti gotovi izgubi, ker tehta bruto za neto. Gledal me je debelo, kaj to pomeni: bruto za neto, nakar sem mu to raztolmačil.

Drugi podoben primer mi je povedal potnik neke tovarne. Dejal mi je, da prodaja neki trgovec (tudi neizučeni) nekatere predmete ceneje kot tovarna, katero zastopa. Torej, slaba kalkulacija in neizkušeniost.

Nešteto primerov je še, ki jih vem še sam. Koliko bi jih našteali pa še drugi izučeni in izkušeni tovariši.

Zato imamo toliko konkurzov in poravnjav. Kdo trpi pri tem? Veletrgovec, ker pri njih direktno izgubi, a tudi mali podeželski trgovec, ki izgubi indirektno, ker je ob kredit.

Zato je zadnji čas, da se trgovska združenja in trgovska zbornica zavzamejo za to, da se zakon, ki to dovoljuje, črta. Koncesije naj se izdajajo samo takim osebam, ki so se v trgovini izučili in imajo zadostno kvalifikacijo.

Gradbena delavnost v Zagrebu je bila lani zelo velika

Gradbena delavnost se v Zagrebu v zadnjih letih stalno veča ter je bilo izdanih gradbenih dovoljenj l. 1934 148, l. 1935 252, lani pa že 394. Ni pa še gradbena delavnost tako velika kakor v konjunktornem letu 1930, ko je bilo izdanih 1836 gradbenih dovoljenj za nove hiše. Pripomniti pa je treba, da so se takrat zidale večinoma le prtilične hiše, dočim so se letos zidale pretežno samo velike stanovanjske hiše. Tako so bila lani izdana gradbena dovoljenja za 94 novih 3- do 7-nadstropnih hiš, dočim se je takih hiš gradilo leta 1930 samo 89. Za eno in dvonadstropne hiše je bilo izdanih 199 dovoljenj, za 30 več ko v l. 1930. Za prtilične zgradbe pa je bilo izdanih lani samo 42 dovoljenj, dočim je bilo teh izdanih l. 1930 nič manj ko 943. Gradbena delavnost v Zagrebu je torej bila lani razveseljiva.

Esperanto

Urejuje in vodi tečaj: **Damjan Vahen, Ljubljana**

Popravi: v listu št. 3, vrsta 7 in 8, zamenjaj 1. in 2. osebo ednine s 1. in 2. osebo množine, tako:

Ednina: Množina:
1. oseba: mi = jaz 1. oseba: ni = mi
2. oseba: vi (ci) = ti 2. oseba: vi = vi

Rodilnik (2. sklon) tvorimo s predlogom **de** = od: de patro = očeta.

Dajalnik (3. sklon) tvorimo s predlogom **al** = k, h: al patro = očetu.

Mestnik (5. sklon) tvorimo s predlogom **če** = pri: če la patro = pri očetu.

Družilnik (6. sklon) tvorimo s predlogom **kun** ali **pa per** = s, z: kun la patro = z očetom.

Predlog **kun** rabimo v smislu: v družbi, spremstvu, (skupaj biti), predlog **per** pa v smislu: sredstvo, s katerim kaj delamo ali storimo.

Vse samostalnice, pridevnike in zaimke sklanjamo na sledeči način:

Ednina:
1. sklon: la koro = srce (kdo ali kaj?)
2. sklon: de la koro = srca (koga ali česa?)
3. sklon: al la koro = srcu (komu ali čemu?)
4. sklon: la koron = srce (koga ali kaj?)
5. sklon: ĉe la koro = pri srcu (pri kom ali čem?)
6. sklon: kun la koro = s srcem (s kom ali čim?)

Množina:
1. sklon: la koroj = srca (srca)
2. sklon: de la koroj = src
3. sklon: al la koroj = srcem (srcema)
4. sklon: la korojn = srca (srca)
5. sklon: ĉe la koroj = pri srcih
6. sklon: kun la koroj = s srci (s srcema)

Vaje:
1. Viaj amikoj estis miaj amikoj.
Tvoji prijatelji so bili moji prijatelji.

2. Vi diris al mia patro la veron.
Rekli ste mojemu očetu resnico.
3. Vespere vi iros kun mi.
Zvečer boš šel z menoj.
4. Kun ili vi kantis matene.
Z njimi si pel zjutraj.
5. Iliaj koroj estas bonaj.
Njihova srca so dobra.

Zaimek in pridevnik, ki stojita v zvezi s samostalnikom, se z njim ujemata v sklonu in številu.

Primer: mian bonan patron; iliajn belajn kantojn;

Nikalnica ne = ne, sme stati samo ena v stavku.

Pritrdilnica jes = da.
Vprašalnica ĉu = ali, li, mora stati vedno na prvem mestu v stavku.

Vaja: ĉu vi vidis mian patron? Ne, mi ne vidis vian patron. Mi estis ĉe vi. Mi iros kun mia frato. Ĉu vi iros kun mia amiko? Jes, mi iros kun via amiko.

Besede: forgesi = pozabiti; inko = črnilo; diri = reči; doni = dati; perdi = izgubiti; strato = cesta; monto = gora; peti = prositi; preni = vzeti; infano = otrok; patro = oče; zorgi = skrbeti; vendi = prodati; hundo = pes; mono = denar; fumi = kaditi; vorto = beseda; nomo = ime; trovi = najti; kato = maček; suno = sonce.

Predlog je beseda, ki nam pojasni, v kakem razmerju je beseda, pred katero stoji predlog z drugimi besedami v stavku. Vsi predlogi imajo svoj določen, stalni pomen, le predlog je nima svojega stalnega pomena in ga rabimo tedaj, kadar si nismo na jasnem, kateri predlog naj rabimo. Vsi predlogi zahtevajo pri sebi imenovalnik, le kadar naznačujemo smer (na vprašanje: kam?) rabimo predlog s tožilnikom.

Nadaljevanje v tedenski številki

Literarni večer trgovske mladine

Društvo absolventov trg. šol za Dravsko banovino v Ljubljani je v podporo svojemu kulturnemu programu priredilo v sredo zvečer zanimivo recitacijo. V polni dvorani Delavske zbornice je občinstvo v imenu društva pozdravil predsednik g. Beber, nakar so čitali svoja dela štirje znani pisatelji in pesniki. Vse je občinstvo nagradilo z močnim priznanjem in ploskom.

Prav močan vtis je napravila novela dr. Magajne (Regina Coeli), opisujoča naš obupni boj za narodno življenjsko pravico. Pesnik Seliskar se v socialnih motivih približuje najmodernejši svetovni liriki in ostaja sebi zvest bard iz Trbovelj. Prav tako Frigid-Mrzel v prozi — z mogočnim ciklom »Bog v Trbovljah«, ki predstavlja hkratu njegovo novo knjigo istega naslova. Prof. Jože Kranjc pa je na koncu s svojim aktualnim idejnim realizmom novele »Obrav v oknu« žel kljub dolžini dela kar razveseljiv uspeh. Vidi se, da naši pisatelji res žive v stiku z življenjem in je zato treba društvo-prireditelju izreči vse priznanje za srečno misel, prireditelj kulturne večere.

Prireditelji društva, trgovci in dame, med katerimi naj omenimo zlasti g. ravnatelja Gogala in odlične zastopnike umetniške Ljubljane.

Izpolnjevanje novih obrazcev v nemškem kliringu

Od 4. januarja dalje se vplačuje na nemški kliring na ta način, da se izdajo nalogi za izplačila v Nemčiji na novih obrazcih, ki jih dobe vsi pooblašeni zavodi od pristojnih mest Narodne banke. Ob tej priliki so bila izdana naslednja navodila: 1. obrazci za izplačilo (št. 305) sestojijo iz 4 listov, od katerih se listi s številkami 1, 2 in 3 odpošljejo Narodni banki, list s št. 4 pa zadrži pooblašeni zavod za sebe. 2. Vsi podatki na obrazcih se morajo vpisati s strojem. 3. Naslovi in imena tvrdk v Nemčiji, katerim se nakazuje plačilo, se morajo izpisati v celoti in čitljivo ter navesti natančen naslov in ime naslovnika z vsemi dodatki (n. pr. A. G., K. G., G. m. H. in podobno). To je potrebno, ker se dogajajo primeri, da vrne nemška obračunska blagajna naloge, če niso na naslovu vsi podatki, kakor je firma protokoli-rana v Nemčiji. 4. Pri dijaških vplačilih ter vračanju turističnih izplačil je treba v gornjem koncu obraza zapisati z velikimi črkami »Studentsko vplačilo« oziroma »Vračanje turističnega izplačila«. 5. Za vplačila na dinarski račun nemške obračunske blagajne se dajejo nakazila kakor dosedaj na velikih belih listih, ne pa na novih obrazcih.

Italija je razdelila kontingente za uvoz živine

Kakor se poroča iz Italije, je italijanska vlada že razdelila kontingente za uvoz živine iz Jugoslavije. Zato se pričakuje, da bo v bližnjih dneh zelo narastel dogon jugoslovanske živine v Reko in druga italijanska pristanišča. Mnogi italijanski uvozniki, ki so preje kupovali živino v Jugoslaviji, so začeli v zadnjem času kupovati na Reki madjarsko živino. Ni še gotovo, če bodo sedaj obnovili svoje prejšnje trgovske stike.

Londonski biro za kompenzacijske posle z Jugoslavijo

Zagrebska trg. industrijska zbornica sporoča, da se je v Londonu ustanovila pisarna D. Zebitch & W. Dorfman, International compensation bureau Guidhall Annex 23, King Street London, E. C. 2. Pisarna se bo bavila tudi s kompenzacijskimi posli z Jugoslavijo.

Trgovinski register

Vpisale so se naslednje tvrdke:

Julij Torkar, Lesce. — Obratni predmet: trgovina z lesom na debelo in izdelovanje zabojev. Imetnik: Julij Torkar, lesni trgovec v Lescah.

Nahtigal in sin, Ljubljana. Obratni predmet: ključavničarstvo, kleparstvo, vodovodna in plinovodna instalacija ter instalacija naprav za centralno kurjavo. Javna trgovska družba. Druženiki: Josip Nahtigal, ključavničarski mojster, Milan Nahtigal, instalater in kleparski mojster, oba v Ljubljani. Družbo zastopa vsak družbenik samostojno.

Medvešček Rudolf, Krom-kovina, Ljubljana. Obratni predmet: trgovina z mešanim blagom.

Rudolf Šturm, Ljubljana, Masarykova cesta. Obratni predmet: trgovska agentura in komisijka trgovina z manufakturnim blagom. Imetnik Rudolf Šturm, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

Vilhelmina Smola in drug, Sv. Jurij ob juž. žel. Obratni predmet: strojno ključavničarstvo. Družbena oblika: javna trgovska družba. Druženiki: Vilhelmina Smola, trgovka in posestnica ter Ignac Diez, strojni ključavničar, oba v St. Jurju ob juž. žel. Družbo zastopa oba družbenika kolektivno.

Vpisale so se naslednje izpembe in dodatki:

»Albuse, avtodružba, Bled. Družba se je po sklepu občnega zbora razdružila in prešla v likvidacijo. Likvidator Zdravko Rus, trgovec na Bledu-Zagorica.

Iv. Gogala, Jesenice. Obratni predmet: izdelovanje vsakovrstnih oblačilnih predmetov in trgovina z manufakturno ter vsakovrstnimi oblačilnimi predmeti. Besedilo firme odslej: Iv. Gogala »Pri Gogalu«.

Centralna transportna družba z o. z. Besedilo odslej tudi v srbohrvaščini: »Centralno transportno društvo s o. j.« Izbriseta se poslovodji Stancer R. Ivo in Schuster Bruno, vpišeta pa se poslovodji: Franc Šumi, trgovec v Kranju in Maksimilijan Lukanc, knjigovodja v Beogradu.

Kalmus & Ogorelec, Ljubljana. Izstopil je javni družbenik Ivan Ogorelec. Zaradi tega preneha javna trgovska družba, besedilo firme pa ostane neizpremenjeno. Firmo zastopa edini lastnik Jaroslav Kalmus.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. Izbriseta se člana upravnega sveta Janko Cesnik in Josip Ogoreutz. Kolektivna prokura za centralo se je podelila Viktorju Fleretu, za podružnico na Rakeku pa Alojziju Mariču, uradniku zavoda.

Metalno akcionarsko društvo, Ljubljana. Izbriseta se član upravnega sveta Hugo Roth, vpiše pa se član upravnega sveta Oton Schindler iz Ljubljane.

Jože Mihelič in drug, Ljubljana. Obratni predmet: stavbeno in galanterijsko kleparstvo ter vodovodna instalacija, instalacija naprav za centralno kurjavo. Družba se je razdružila in prešla v likvidacijo. Besedilo firme odslej: Jože Mihelič in drug v likvidaciji. Likvidator Ludvik Skuhala, inž. major v p. v Ljubljani.

Parna žaga »Gorjanci«, Ljubljana. Izbriseta se zbog smrti poslovodja Peter Havptman.

»Reka«, lesna industrija in trgovina, družba z o. z., Ljubljana. Izbriseta se zbog smrti poslovodja Peter Havptman.

Salus, d. d. Ljubljana. Vpiše se član upravnega sveta Mr. ph. Fran Kuralt v Ljubljani.

Tovarna kranjskega lanenega olja in firneža Hrovat & Komp., Ljubljana. Kolektivna prokura se je podelila dr. inž. Kramaršiču Vinku, teh. ravnatelju v Ljubljani in Janku Lajovicu, ravnatelju v Ljubljani.

Trgovska in gospodarska družba z o. z. s sedežem v Ljubljani. Zaznamba uvedbe prisilne uprave se je izpopolnila v toliko, da je uvedena le prisilna uprava izkoriščevalnih pravic družbe, ne pa podjetja.

H. Weber & Co, družba z o. z. v Ljubljani. Izbriseta se poslovodja Albin Kolenc, vpiše pa se poslovodkinja Hani Bremer, roj. Weber, soproga industrialeca v Ljubljani.

Strojarna in usnjarna v Zireh, družba z o. z. Na izrednem občnem zboru je bila spremenjena družbena pogodba v § 6. Osnovna glavnica znaša 240 tisoč din.

Izbrisale so se naslednje tvrdke: **Franc Kuralt, Kranj, trgovina z lesom in ogljem** — zaradi opusta obrata.

Rajmund Krisper, Kranj, trgovina z mešanim blagom — zaradi opusta obrata.

Rumpreth & Zener, Krško, trgovina z mešanim blagom in izdelovanje žganja — zaradi opustitve obrata.

Mestno pogrebno podjetje v Mariboru — zaradi vključitve v tvrdko »Mestna podjetja Maribor«.

Anton Kasjak, Recenj, trgovina z lesom — zaradi prestauka obrta.

Uradoma so se izbrisale naslednje tvrdke:

Frančiška Kyeder, prodaja moke na drobno, Ljubljana.

Nande Ferjan, lesna trgovina in industrija, Jesenice.

Adolf Gustin, trgovina z mešanim blagom, Zalog.

Červar & Comp., trgovina z živino in perutnino, Logatec.

Fr. Habjan, trgovina z živino v Stobu.

Marija Kosirnik, trgovina z lončeno posodo, Križ.

Josip Božič, trgovina z vinom v Sp. Šiški.

A. Krepelka, prej F. Meisetz, trgovina s srebrnino in zlatnino v Ljubljani.

Julius Girardoni, kartonažna tovarna na Viru.

Da zmanjša deficit železnic, namerava poljska vlada povišati tovarne tarife za 10%.

Francoska vlada je kupila od madriške vlade rudnik z živim srebrom v Almadenu. Rudnik je preje izkoriščala Italija, a je pogodbo odpovedala.

Doma in po svetu

Bolgarski kralj je sprejel častno članstvo jugoslovanske zveze strojevodij.

Dr. Maček je informiral o svojem razgovoru z ministrskim predsednikom dr. Stojadinovičem tudi Večeslava Vilderja in Savo Kosanovića, ki se imenujeta tudi kot delegata bivše HSS pri ev. pogajanjih z JRZ.

Listi se vedno pišejo o brežiškem sestanku ter o možnosti pogajanj med JRZ in bivšo HSS. Vendar pa o tem ni nobenih konkretnih vesti. **Za našega poslanika v Stockholmu** je imenovan dr. Milorad Strazički, naš bivši poslanik v Buenos Airesu in Haagu.

Ministrski svet je odobrila načrt uredbe o kmetijskih zbornicah.

Gradnja 100 km dolge železniške proge Valjevo—Banja Koviljača se je začela.

Po novem pravilniku je v vsej Jugoslaviji priznanih turističnih krajev 281. Preje jih je bilo 476, pa so bili črtani vsi, ki niso bili za tujski promet dovolj urejeni. V Dravski banovini je turističnih krajev 70, v Savski banovini 45, v Primorski 40, v Zetski 33, v Moravski 28, v Vardarski 19, v Donavski in Drinski po 18, in v Vrbaski 9. Mesto Beograd je tudi priznano kot turistično mesto. Ni mogoče reči, da bi bil ta pravilnik vzoren, ker so za tujski promet danes sposobne samo štiri banovine, in sicer Dravska, Primorska, Savska ter Zetska.

Novi proračun mesta Sarajeva znaša 32 milijonov din.

Ves promet na Donavi je ustavljen zaradi velikih ledenih plošč, ki plavajo po Donavi.

Začel sem s privatno prakso Inž. agr. Lojze Prezelj

specialist za rastlinske bolezni (fitopatolog)

LJUBLJANA

Tyrševa (Dunajska) cesta 23

Nasveti. Pregledi. Obramba in zatiranje vseh rastlinskih škodljivcev

Vrtanja za nafto v Majeveci v okolici Tuzle so dala baje ugodne rezultate. Monopolska uprava je naročila nove cevi za vrtanje.

Ponarejene boskovičeve srebrnike po 50 din, vseh je za 300.000 din, je te dni izročil preiskovalni sodnik finančnemu ministarstvu, ki jih bo uničil.

Štajerska deželna vlada je dovolila kljub ugovorom dunajske vlade ustanovitev pangermanskega društva »Ostmärkischer Vereins«.

Z ozirom na kampanjo nemškega tiska proti Českoslovaški piše švicarska »Basler Nachrichten«, da vodi Nemčija to kampanjo predvsem zato, da se ne bi sudetski Nemci bali, da jih bo nar. socialistična Nemčija tako zapustila, kakor nar. soc. v Avstriji. Angleški listi pa niti najmanj ne prikrivajo, da presoja Anglija napad na Českoslovaško nad vse resno. List pa citira tudi mnenje nekega Italijana, ki je dejal: Če bi nemška vojska pila v Plzinju pivo, bi hotela tudi v Boznu piti vino, po znanem nemškem pregovoru: Wein auf Bier, das rat ich dir, Bier auf Wein, das lass du sein!

Na sestanku med Edenom in Blumom je bilo ugotovljeno popolno soglasje Francije in Anglije v španskem vprašanju ter tudi v vseh drugih zadevah. Obe državi sta odločno za to, da o usodi Španije odločajo edinole Španci. Anglija pripravlja v tem smislu tudi veliko diplomatsko akcijo.

Italijanska vlada je sklenila, da bo podpisala za turško priznanje aneksije Etiopije dogovor o Dardaneljskih ožinah.

»Giornale d'Italia« zavrača vesti, da bi hotela Italija doseči pakt štirih velesil, ker da je italijanska politika popolnoma realna in zasluduje sedaj popolnoma druge cilje. Ta demanti najbrže ne bi zagledal luči sveta, če ne bi Anglija tako odločno odklonila pakt štirih velesil.

5000 novih italijanskih prostovoljcev se je baje izkrcalo v Cadizu.

Portugalska ni hotela pristati na mednarodno kontrolo na svojih mejah, pač pa je sama pripravljena prevzeti to nadzorstvo.

V Barceloni je prišla nova ruska tovarna ladja z 2351 tonami živil.

Številni bombni atentati so bili v Lisabonu ter napravili precej škode. Vlado portugalski krogi brde, da so atentati delo tujece.

Boj za Angljski grif po nekih vesteh še ni končan ter so ga nacionalistične čete baje znova osvojile.

Britanski vojni minister Cooper je izjavil, da potrebuje Anglija samo visoko tehnično naobrazeno stalno vojsko, ki pa ni treba, da bi bila številna. Zato tudi ni treba vpeljati splošne vojaške dolžnosti.

Nemški kardinali so v posebni avdienci razložili papežu težavni položaj katoliške cerkve v Nemčiji. Zlasti z zadnjimi odredbami glede mladinske vzgoje je bil konkordat kršen. V Vatikanu se skuša najti kompromis; ki bi omogočil za cerkev znosno revizijo konkordata.

Sedaj tudi »Times« potrjujejo, da se Nemci vendarle nahajajo v španskem Maroku, in sicer kot strokovnjaki v tujski legiji in pri letalskih edinicah.

Vojni izdatki v angleškem proračunu so povišani od 80 na 210 milijonov funtov. Od poviškov dobi vojna mornarica 90 milijonov funtov.

Diplomatski odnosi med Perzijo in Francijo so pretrgani, ker je neki francoski list žalil perzijskega šaha.

O silnih nevihtah na morju javljajo z vseh strani. Mnogo ladij kliče na pomoč. Nemška pomožna ladja »Welle«, ki je odšla na pomoč neki jadrnici, se je potopila ter je utonila vsa posadka 25 mož.

O davčnem vprašanju

bo predaval v ponedeljek dne 25. januarja ob 8. zvečer na prijateljskem sestanku Društva inženjerskega in veletrgovca njegov predsednik Stane Vidmar.

Udeležite se zanimivega predavanja v čim večjem številu!

Radio Ljubljana

Sobota, 23. januarja. 12.00: Plošče — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Plošče — 14.00: Vreme — 18.00: Radijski orkester — 18.40: Pogovori s poslušalci — 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30: Nacionalna ura (dr. Stanko Anželinovič) — 19.50: Pregled sporeda — 20.00: O zunanji politiki (doktor Alojzij Kuhar) — 20.20: Od Laškega preko Jurklostra in Planine do Svetih gor. Besedilo zbral in uredil Dešnjak. Sodelujejo člani radijske igralске družine, kvartet Hmtadra in Akademski pevski kvintet, vodi N. Kuret — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: Radijski orkester.

Nedelja, dne 24. jan. 8.00: Telovaldba (vodi prof. Dobovšek) — 8.15: Prenos cerkvene glasbe iz franc. cerkve — 8.45: Verski govor (dr. Vilko Fajdiga) — 9.00: Čas, poročila — 9.15: Citraški koncert terceta »Vesna« — 10.00: Glasbene slike (plošče) — 10.15: Veseli kvartet (oboa, fagot, klarinet, rog) — 11.15: Ksilofonske solistične točke (plošče) — 11.30: Otroška ura: Trije godci, zvočna slika — 12.00: Plošče — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Radijski orkester — 16.00: Fantovska ura: Naše gospodarstvo — 17.00: Najnevarnejši škodljivec sadnega drevja (Flego Anton) — 17.30: Vesel spored za predpustni čas, izvaja pevski zbor »Grafike« — 18.30: Plošče — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Duhovne in fizične lastnosti Slovanov — 19.50: Slovenska ura: a) Dva speva in predigra iz Sattnerjeve kantate »Sočič«, b) O Kanalski dolini (dr. Kravina) — 20.30: Koncert Trboveljskega pevskega okteta — 21.15: Nekaj komorne glasbe (plošče) — 21.30: Opera glasba (radijski orkester) — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: Radijski orkester.

Ponedeljek, dne 25. jan. 12.00: Moderni plesni akordi (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Rapsodije in fantazije (plošče) — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Zdravniška ura (dr. Anton Breclj) — 18.20: Naše košarčnice (plošče) — 18.30: Slovenska narodna pesem (Fr. Marolt) — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Kako je Vuk Karadžić prišel do narodnih pesmi — 19.50: Zanimivosti — 20.00: Simfoničen koncert skladb Emila Adamića (prenos iz Filharmonije) — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: Narodne pesmi (Fantje na vasi).

Proti tujim zastopnikom je potrebna tudi samopomoč

Neštelokrat so bile že izrečene v naši javnosti pritožbe nad tujimi potniki in agenti, ki odjedajo našim domačim trgovskim potnikom in zastopnikom kruh. Čeprav je treba priznati, da je imel boj proti tujim potnikom in zastopnikom precej uspeha, kar se je pokazalo tudi na zadnjem občnem zboru Društva potnikov in trg. zastopnikov v Ljubljani, je vendar še vedno teh tujih potnikov in agentov preveč pri nas.

A boj bi mogel biti mnogo bolj uspešen, če bi tudi trgovci bolj odločno nastopali za interese domačih potnikov in zastopnikov. Zato je nad vse hvalevredna akcija, ki jo je začelo Združenje trgovcev v Zagrebu. Na svoji seji je sklenil upravni odbor Združenja soglasno, do pozove vse svoje člane, naj nabavljajo vse potrebščine izključno le po domačih trgovskih potnikih in zastopnikih.

Zato je dolžnost vsakega člana združenja, da od svojega dobavitelja najenergičneje zahteva, da uporablja za delo na območju naše države edino le domačine. Prav tako pa je tudi treba zahtevati od tujih veletrgov, da pošiljajo v našo državo kot svoje zastopnike le naše državljane. Če pa vseeno pridejo tuji zastopniki k nam, potem je treba sporočiti tuji tvrdki, da bodo stopila naša domača podjetja z njimi v stik le, če obiščejo njih zastopniki naše trgovce v družbi naših domačih agentov ali zastopnikov.

Zagrebsko združenje trgovcev je v tem smislu poslalo vsem svojim članom posebno okrožnico ter upa, da se bodo vsi njegovi člani po tej okrožnici tudi ravnali.

Upamo, da bodo tako postopali

tudi vsi slovenski trgovci, pa čeprav ne bodo v to posebej pozvani od svojih združenj. To tem bolj, ker vodi takšno postopanje z gotovostjo k uspehu. Menda ni treba še posebej razlagati, v kako veliko korist bo vsem našim domačim trgovcem, če bodo povsod delovali le domači potniki in zastopniki. Kajti tuji potniki in agenti le prepogosto odpirajo vrata tujim podjetjem, da se naselijo pri nas. Zato pa je tudi v lastnem interesu vseh trgovcev, da se ravnajo v smislu okrožnice zagrebskega združenja.

Tudi samopomoč je potrebna v boju proti tujim potnikom in zastopnikom in ta samopomoč je tudi v rokah slovenskih trgovcev.

Zunanja trgovina

Les v romunsko-italijanski trgovinski pogodbi

Iz Bukarešte javljajo, da bo v bližnjih dneh podpisana nova romunsko-italijanska trgovinska pogodba. Predvideva se izmenjava blaga v razmerju 1:1 v vrednosti 300 milijonov lir. Med romunskimi izvoznimi predmeti je na zelo važnem mestu les, razen tega pa pride v poštev še žito in petroleje. Romunija pa bo od Italije kupovala predvsem umetno svilo, tekstilije in elektrotehnične predmete.

V kratkem se bodo začela pogajanja s Poljsko zaradi ureditve plačilnega prometa. Pri tej priliki se bo uredilo tako vprašanje plačil iz tovarnega ko turističnega prometa.

Českoslovaška je v l. 1936. izvozila blaga za več ko 8 milijard Kč, uvozila pa za 7,9 milijarde, da je njena trgovinska bilanca aktivna za nad 100 milijonov Kč. Uvoz se je povečal za 600, izvoz pa za 1000 milijonov Kč.

Českoslovaška je med največjimi izvozniki orožja. Največ orožja izvažata na Kitajsko, v Romunijo ter baltanske države.

Ker Grčija nikakor ne more likvidirati svojega aktivnega klirinškega salda z Nemčijo, je sedaj sklenila z Nemčijo veliko posojilo v višini 4 milijard drahem za izvedbo svojega oboroževalnega načrta. Posojilo se bo obrestovalo po 3% in se bo uporabil za posojilo ves grški aktivni saldo v višini 1600 milijonov drahem.

Veletrgovina kolonijalne in špicerijske robe

Jvan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba! — Zahtevajte cenik!